

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Minister-president Patrick Dewael:
'De rand is méér
dan een communautair
probleemgebied'

Figurandten
Architect Karel Breda restaureert
het kasteel van Beersel

Vzw 'de Rand' viert eerste lustrum
Het oud zeer van Asse

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Een rimpelloos jaar voor de adjunct-gouverneur

Activiteitenverslagen hebben een vast, doorgaans weinig opwindend patroon. Ze vertellen wat een instelling heeft gepresteerd, en afhankelijk van de auteur, worden nog wat aanbevelingen toegevoegd om bijvoorbeeld de goede werking van de dienst in de toekomst te

verbeteren. Het 'Zevende activiteitenverslag van de adjunct-gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant' (1 januari 2001 - 31 december 2001) beantwoordt naadloos aan die typologie.

2

In een institutioneel gecompliceerd land als België heeft de wetgever een aparte dienst voorzien waarvan de werkring gemeenten omvat met een speciale taalregeling. Concreet houdt de adjunct-gouverneur toezicht op het taalgebruik in bestuurszaken in de zes Vlaamse gemeenten rond Brussel met faciliteiten voor Franstaligen. Adjunct-gouverneur Guy Desolre, die afhangt van het ministerie van Binnenlandse Zaken, is sinds de oprichting van de provincie Vlaams-Brabant aan de slag.

Scheeftrekking

Hoewel hij er wettelijk niet toe verplicht is, heeft Guy Desolre er een gewoonte van gemaakt zijn activiteiten te bundelen zodat iedereen bepaalde ontwikkelingen in de zes faciliteitengemeenten op de voet kan volgen. Opmerkelijke vaststellingen in de jongste uitgave? Niet echt. De klachten zijn variaties op eenzelfde thema. Nu eens voelt een Nederlandstalige inwoner zich tekort gedaan, dan weer meent een Franstalige uit de zes dat zijn of haar rechten werden geschaad. Niets nieuws onder de zon dus. Toch, zo merkt de adjunct-gouverneur op, ligt het aantal klachten de jongste twee jaar lager dan in de jaren 1997-1999. De reden ligt voor de hand: toen heerste grote commotie over de rondzendbrief van Vlaams minister Leo Peeters over het gebruik van het Nederlands. Een absolute top werd in 1998 bereikt toen de adjunct-gouverneur liefst 92 klachten moest behandelen. Het hoeft geen betoog dat het aantal Franstalige bezwaren (80%) veel hoger lag dan de opmerkingen van de Nederlandstaligen. De rondzendbrief-Peeters was debet aan die 'scheeftrekking'.

Rimpelloos

Het laatste verslag van Desolre wekt de indruk dat het leven in de zes faciliteitengemeenten vorig jaar haast rimpelloos is verlopen. De adjunct-gouverneur kreeg amper vierentwintig klachten in zijn brievenbus, evenveel als het jaar voordien. Dertien klachten waren afkomstig van Nederlandstaligen en elf van Franstaligen. De meeste handelden over initiatieven van gemeentelijke diensten (29%) en initiatieven van de hogere overheid (25% of 6 klachten). Toch waren rondzendbrieven van de Vlaamse regering ook nog goed voor 21 procent van de klachten, terwijl opmerkingen over overheidsbedrijven (17 procent) en over initiatieven van culturele aard het overzicht compleet maken. De klachten in de culturele sfeer zijn nieuw in de opmerkingen waarmee Desolre te maken kreeg. Over het status quo in het aantal klachten over de rondzendbrieven van de Vlaamse regering merkt het verslag op: 'Ze (i.e. de inwoners) achtten het onnodig hun standpunt opnieuw kenbaar te maken, gezien de ongewijzigde stand van zaken in afwachting van het arrest van de Raad van State over de rondzendbrieven'.

De jongste twee jaar ligt het aantal klachten over taalgebruik in de faciliteitengemeenten lager dan in 1997-1999

Contrast

De conclusie van de adjunct-gouverneur is duidelijk: '2001 was een redelijk kalm jaar op communautair vlak, de commotie rond het Lambertmontakkoord en de bijzondere wetten die eruit voortvloeiden niet nagesproken'. Guy Desolre blijkt echter ook vooruit en merkt op dat 'het wachten blijft op het arrest van de Raad van State over de rondzendbrieven van de vorige Vlaamse regering'. In het memorandum dat hij opstelde ter attentie van mevrouw Nabholz-Haidegger van de Raad van Europa en dat als bijlage aan het verslag is gehecht, merkt Desolre op dat 'de federale en Vlaamse regeringen die thans aan de macht zijn, zorgden voor een detente die in contrast staat met de confrontaties die voorheen bewust werden georganiseerd'.

Johan Cuppens

An unruffled year for the Deputy Governor

Since the establishment of the Province of Flemish Brabant its Deputy Governor Guy Desolre has kept an eye on language use in administrative affairs in the six Flemish municipalities around Brussels that have facilities for French speakers. His most recent activities report - his seventh - covers the period 1 January 2001 to 31 December 2001, and reveals that the number of complaints about language use in the most recent two-year period - just 24 in each year - was lower than in the years 1997-1999, when there was such controversy surrounding the circular issued by Flemish Minister Leo Peeters on the use of the Dutch language.

FOTO: PASCAL VIGNERON

- Voor meer dan 1,1 miljoen kinderen en jongeren en 150.000 volwassenen is het schooljaar weer gestart. (algemene berichtgeving)
- Elk kind en elke leerkracht moet zich goed kunnen voelen op school. (Vlaams minister van Onderwijs Marleen Vanderpoorten in haar boek 'Een bank vooruit')
- Het Vlaams onderwijs werkt goed; het is niet het allerbeste, maar het hoort nog wel bij de beste ter wereld. (commentaar in De Standaard)
- Ons onderwijs is schitterend in het doorgeven van het beste uit het verleden,

maar niet goed in anticiperen op morgen. Als ons onderwijs niet op topniveau staat morgen, kunnen we het vergeten bij de rijkste landen ter wereld te blijven horen. (id.)

■ Vlaanderen wil op het vlak van Informatie en Communicatie Technologie niet achterop hinken. De Vlaamse scholen zullen er dus voor moeten zorgen dat alle Vlaamse leerlingen even vertrouwd worden met een klavier als met een pen, even vanzelfsprekend omgaan met een laptop als met een cursus. (Vlaams minister van Onderwijs Marleen Vanderpoorten in 'Een bank vooruit')

■ We hebben in Vlaanderen te veel een onderwijssysteem uitgebouwd voor hoogbegaafden. De resultaten liegen er niet om: qua prestatieniveau horen onze Vlaamse scholen op wereldvlak tot de top-vijf. (directeur Paul Vervloessem van het Koninklijk Instituut Woluwe in De Standaard)

■ Er zijn natuurlijk belangrijke argumenten die pleiten voor het behoud van ons hoge onderwijsniveau, maar anderzijds moet er iets gedaan worden aan het (te) hoge aantal jongeren dat in deze onderwijsvorm moet afhaken. Dikwijls zijn dat jongeren die ook vanuit hun sociale achtergrond minder kansen krijgen dan anderen. (id.)

■ We moeten ervoor zorgen dat kinderen liever naar school gaan, zodat ze het onderwijs niet verlaten zonder diploma. (Vlaams minister van Onderwijs Marleen Vanderpoorten tijdens een rondetafelgesprek met tien ouders in De Standaard)

VAN HOREN ZEGGEN

■ Leren is geen gat opvullen maar een vuur aansteken. (directrice Ann Bellemans van de dorpschool in Kester in Het Nieuwsblad)

■ Lesgeven is vandaag de dag vaak meer een kwestie van opvoeden dan van kennisoverdracht. (regentes Els Pijpols in De Morgen)

■ Wij leven in een multiculturele maatschappij. Mensen en groepen van uiteenlopende levensbeschouwing moeten daarin samenwerken. Het lijkt ons noodzakelijk voor hun opvoeding dat kinderen zo snel mogelijk kennismaken met de ideeënrijkdom van een democratische samenleving en dat zij intercultureel leren denken en handelen door op te groeien met kinderen met een verschillende culturele en levensbeschouwelijke achtergrond. (docent filosofie en publicist Ludo Abicht in De Standaard)

■ De school en de leerkrachten zijn niet verantwoordelijk voor alles wat misgaat met jongeren in de maatschappij: de school kan dus niet voor alles wat misgaat de finale oplossing bieden. (Yves Vanden Auweele en Eric Van Assche, docenten aan de faculteit voor lichamelijke opvoeding en kinesitherapie aan de KU Leuven in De Standaard)

■ De ouders moeten almaar meer presteren. Ze hebben minder tijd voor hun kinderen maar blijven wel hoge verwachtingen in hun kinderen stellen. Ze moeten allemaal perse naar de universiteit. (directeur Ludwig Van den Broeck van de gemeentelijke BLO-school in Opwijk in Het Nieuwsblad)

■ Ik ben optimistisch. Ik ben ervan overtuigd dat we de mensen, de knowhow en de middelen hebben om in de eenentwintigste eeuw onze Vlaamse scholen verder te verbeteren. (Vlaams minister van Onderwijs Marleen Vanderpoorten in haar boek 'Een bank vooruit')

Gesprek met minister-president Patrick Dewael 4

Het beklemtonen van het Nederlandstalig karakter van de rand moet volgens Patrick Dewael samen gaan met het uitdragen van de open, gastvrije en tolerante sfeer in deze regio.

Taal & Onthaal (2) Loketbedienden in de frontlinie 8

Figurandten 10

Architect Karel Breda uit Ruisbroek kent het kasteel van Beersel als geen ander omdat hij er als kind vaak speelde. Nu mag hij de imposante waterburcht restaureren.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Dorpsgezichten 22

Vlaams-Brabants of nationaal overleg over Zaventem? 25

Vzw 't Kruispunt verlegt grenzen voor personen met een handicap 29

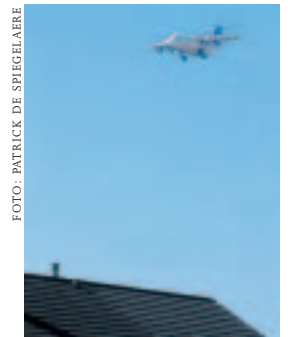

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Voor visueel gehandicapten is de Randkrant beschikbaar op cassette. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Progebraille-Helen Keller, tel. 02-466 94 40 of met de redactie.

E N O O K N O G

VAN ASSE TOT ZAVENTEM 6

ZONDER OMWEGEN 24 • VAN HUIZEN EN TUIJNEN 26

RESTAURANDT 28 • GASTENBOEK 32

COLOFON

Randkrant verschijnt maandelijks op 145.000 exemplaren en wordt uitgegeven door vzw 'de Rand'.

Hoofdredactie: Henry Coenjaarts

Eindredactie en coördinatie: Petra Goovaerts

Vormgeving: Mega.L.Una, Brussel

Druk: A. De Cuyper-Robberecht, Zele

REDACTIEADRES:

Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse

tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, randkrant@derand.be

Verantwoordelijke uitgever: Henry Coenjaarts,

Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse

Minister-president Patrick Dewael mag dan al een andere benadering van de communautaire problemen in de rand voorstaan dan zijn voorganger Luc Van den Brande, dat neemt niet weg dat ook voor hem het bewaren en beklemtonen van het Nederlandstalig karakter van deze regio primeert. Dat houdt ondermeer in dat hij vierkant achter een organisatie als de vzw 'de Rand' staat die vijf jaar geleden in het leven werd geroepen om dat te bewerkstelligen.

'De rand mag niet alleen als communautair probleemgebied worden ervaren'

De Vlaamse minister-president is tevreden over de werking van de vzw 'de Rand' en over de initiatieven die ontwikkeld werden en worden om het Nederlandstalig karakter van de rand te versterken en de integratie van de anderstaligen te bevorderen. 'De doelstellingen van de vzw 'de Rand' blijven actueel, dat staat voor mij als een paal boven water. Ik maak alleen enig voorbehoud als het gaat over het bevorderen van de integratie van anderstaligen. Integratie kun je niet verplichten, zeker niet als het gaat om mensen die hier maar tijdelijk verblijven en die een Europese of internationale opdracht hebben, wat toch wel specifiek is voor de rand. Natuurlijk moet je die integratie wel stimuleren en in dat verband is het heel belangrijk dat je als plaatselijke gemeenschap initiatieven neemt waarmee je de vreemdelingen uitnodigt om zich in te leven in de plaatselijke gemeenschap. De betekenis van cultuur en culturele voorzieningen is hier erg groot en ik vind de gemeenschapscentra die in de faciliteitengemeenten door de vzw 'de Rand' werden uitgebouwd dan ook een goed instrument in het kader van een stimuleringsbeleid naar buitenlanders toe. De situatie is natuurlijk iets anders bij vreemdelingen die zich hier permanent komen vestigen, het weze in de rand of elders in Vlaanderen. Van die mensen mag je verwachten dat ze zich op termijn integreren en de taal leren, iets wat toch wel een noodzaak is om behoorlijk te kunnen functioneren in onze samenleving.'

Storend gestook

Volgens minister-president Dewael moet men er in de rand vooral beducht voor zijn om in de rest van Vlaanderen en daarbuiten alléén als een probleemgebied te worden ervaren. 'Als het enige in de communicatie naar de rest van Vlaanderen, België of Europa is dat de Vlamingen in de rand geconfronteerd worden met mensen die hun taal en cultuur niet respecteren, dan is dat niet goed. Je moet vooral de positieve aspecten in de verf zetten. Ik begrijp best dat mensen in de rand die met de neus op de feiten worden gedrukt zeggen: 'Ja, maar dit is wel degelijk ons probleem.' Tegelijk zul je mensen die zich daar komen vestigen toch ook het beeld moeten kunnen geven van een open, gastvrije en tolerante gemeenschap. Door te sterk de nadruk te leggen op het eng communautaire kader, of de rondzendbrief Peeters, of procedures voor de Raad van State, zal een anderstalige Europeaan zich al vlug beginnen af te

FOTO: PATRICK DE SPIEGHARE

vragen: 'Wat is dat hier allemaal?' Ik denk dat een buitenlander gemakkelijker geneigd zal zijn om Nederlands te leren en zich voor onze cultuur te interesseren als hij een positief beeld heeft van de gemeenschap als zodanig. Of het hem niet stoort dat Vlaanderen door mensen als een Georges Clerfayt op het Europese forum in het verdomhoekje wordt gezet en afgeschilderd als een regio van onverdraagbare en ondemocratische liederen? 'Voor de praktijken van een Clerfayt heb ik geen goed woord over en natuurlijk stoort zijn gestook me, omdat de Vlamingen over het algemeen niet onverdraagzaam of ondemocratisch zijn, integendeel zelfs. Terzake vind ik trouwens dat mijn voorganger goed werk heeft geleverd om de mensen binnen de Raad van Europa te overtuigen van het tegendeel. Dat neemt niet weg dat er aan het imago van Vlaanderen in het buitenland nog hard moet worden gewerkt. Zo zijn we bezig met het stroomlijnen van de public relations strategie van

de Vlaamse overheidsdiensten naar het buitenland toe. Er komen ook nog meer Vlaamse huizen; nu zijn er al in Den Haag, Parijs, Berlijn en Wenen en binnenkort gaat er een open in Londen. Toch wil ik er hier ook op wijzen dat het imago van een land eveneens wordt bepaald door contacten van inwoners van dat land met buitenlanders die er op bezoek zijn, of er zich permanent of tijdelijk vestigen. Het spreekt vanzelf dat de randbewoners hier een belangrijke rol spelen omwille van het grote aantal buitenlanders in veel gemeenten in de rand. Hun verantwoordelijkheid is dus erg groot.'

Juridische uitspraken respecteren

We confronteren Patrick Dewael met een uitspraak van zijn partijvoorzitter Karel De Gucht, die de beruchte rondzendbrief Peeters uit 1997 over het taalgebruik in de faciliteitengemeenten ooit 'een pesterij' noemde. Vindt hij die rondzendbrief een geschikt instrument om de integratie van de Franstaligen te bevorderen? 'Ik denk dat die rondzendbrief vooral een politieke bedoeling had om het Vlaams karakter van de streek te beklemtonen, en daar sta ik volledig achter, maar die rondzendbrief is niet geschikt om anderstaligen aan te sporen zich te integreren. Ik ben veeleer de mening toegedaan dat hij in dat verband heeft gewerkt als een rooie lap op een stier en misschien ook niet fanatieke burgers eerder in het kamp van de Franstalige taalfanatici heeft gedreven, dan omge-

keerd. Hij heeft op zijn minst de verhoudingen wat verzuurd. Mijns inziens is het veel beter om mensen te laten inzien dat ze er hun voordeel mee doen om Nederlands te leren en zich te integreren, dan hen aller-

'Als een buitenlander een positief beeld heeft van onze gemeenschap zal hij ook gemakkelijker geneigd zijn om Nederlands te leren en zich voor onze cultuur te interesseren'

lei nieuwe, vervelende verplichtingen op te leggen. Los daarvan was die rondzendbrief een belangrijk politiek statement en dankzij de ruchtbaarheid die eraan is gegeven, zijn de anderstaligen in België goed doordrongen geraakt van het Vlaams karakter van de rand.'

De Franstaligen hebben tegen de rondzendbrief een vernietigingsberoep ingesteld bij de Raad van State. Hoe zal de Vlaamse regering van Patrick Dewael reageren als de rondzendbrief ook effectief wordt vernietigd? Dewael laat het niet bij de obligate opmerking dat de problemen pas moeten worden opgelost als ze zich stellen. 'Politici en politieke overheden hebben een voorbeeldfunctie; zij moeten zich dus zeker houden aan voorschriften en wetten en aan uitspraken van jurisdictionele instanties zoals rechtbanken en hoven, want anders heeft het weinig zin om zo'n politieagenten te installeren. Als de Raad van State of het Arbitragehof een uitspraak doen in een conflict, moeten we die ook respecteren en dat geldt voor iedereen. Ik was dus nogal 'colèrig' toen ik vernam dat de Franse gemeenschapscommissie in Brussel (Cocof) opnieuw een adviesraad voor

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Franstaligen in de rand in het leven heeft geroepen om de solidariteit tussen de Franstaligen uit Brussel en die in de rand te versterken. In 1995 werd al een soortgelijke adviesraad in het leven geroepen en de Raad van State heeft in januari van dit jaar beslist dat dit ongrondwettelijk is en Cocof teruggefloten. De Vlaamse regering heeft tegen de oprichting van die nieuwe adviesraad andermaal een annulatieberoep ingesteld bij de Raad van State. De Franstaligen moeten beseffen dat ze dit initiatief van Cocof moeten corrigeren, anders komen we opnieuw in een klimaat terecht waarbij men uitspraken van de Raad van State aan zijn laars lapt en handelt naar eigen goeddunken. Het zou ons ook wel eens in de verleiding kunnen brengen om in het geval van een negatieve uitspraak over de rondzendbrief doodgemoedereerd te zeggen: we maken gewoon een nieuwe rondzendbrief, met een punt en een komma verschil. Een jurist draait daar zijn hand niet voor om.' Patrick Dewael stelt nadrukkelijk dat uit de vrijbuitery van Cocof niet moet worden afgeleid dat heel de Franse gemeenschap onvoldoende respect zou opbrengen voor de integriteit van Vlaanderen. 'Veel Franstaligen hebben respect voor het Nederlands, voor de territoriale integriteit van Vlaanderen en zijn bewoners. De bestuursgeschillen tussen Vlamingen en Franstaligen zijn grotendeels onder controle en dat is ooit wel eens anders geweest.'

**Henry Coenjaarts
Petra Goovaerts**

In het tweede deel van dit interview, dat volgende maand verschijnt, gaat het ondermeer over het verbeterde communautaire klimaat en de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde.

Patrick Dewael, ministre-président de la Région Flamande: 'La périphérie ne peut pas être uniquement considérée comme une zone à problème communautaire'

Même si Patrick Dewael, ministre-président de la Région Flamande, a adopté une approche du problème communautaire propre à la périphérie différente de celle de son prédécesseur Luc Van den Brande, il n'en reste pas moins que, pour lui aussi, la conservation et l'affirmation du caractère néerlandophone de cette région sont primordiaux. Cela implique notamment qu'il apporte résolument son soutien à une organisation comme la vzw 'de Rand', créée il y a cinq ans pour concrétiser ces objectifs.

VAN ASSE TOT ZAVENTEM

HALLE-VILVOORDE

Over de Rand

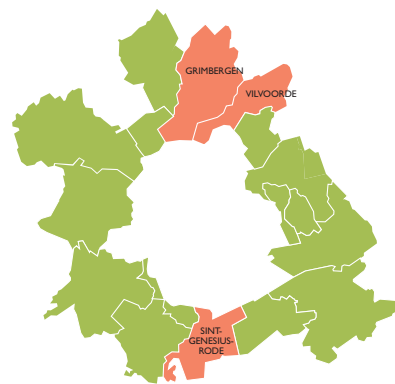
FOTO: PASCAL VIGNERON

Ring-Tv, de regionale televisiezender van Halle-Vilvoorde, zendt sinds kort het nieuwe programma 'Over de Rand' uit. 'Het program-

ma is het resultaat van een overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en Ring-Tv. De Vlaamse

overheid wil haar communicatiebeleid in de rand versterken en ziet in Ring-Tv een geschikte partner', legt hoofdredacteur Dirk

De Weert van Ring-Tv uit. 'Wij maken in opdracht van de Vlaamse overheid maandelijks een programma van 12 minuten dat het beleid met betrekking tot de Vlaamse rand in de kijker zet. De bedoeling is om zoveel mogelijk praktische en bruikbare informatie mee te geven.' De onderwerpen die in het programma aan bod komen zijn erg uiteenlopend: van jeugd en sport

tot cultuur en integratie. 'Over de Rand' wordt elke laatste zondag van de maand uitgezonden.

TD

DE RAND

De Val der Blinden

De Vlaamse Gemeenschap heeft in het kader van haar communicatiebeleid over de Vlaamse rand een stripverhaal uitgegeven. 'De Val der Blinden' is getekend door Ron Van Riet en het scenario is van de hand van Jansen & Janssens. Het verhaal is een whodunit met journalist Thomas in de hoofdrol. Zijn avonturen brengen hem naar allerlei locaties in de Vlaamse rand: de kerk van Sint-Anna-Pede, het Kasteel van Gaasbeek, Kasteel Coloma, ... De strip kadert in het Brueghelproject, een ecologisch en cultureel project dat de Vlaamse overheid in de rand heeft opgezet. De bedoeling is aan scholen en jongeren een leuk instrument aan te reiken waarmee ze op een lu-

dieke wijze kennis kunnen maken met de groene rand rond Brussel. 'De Val der Blinden' werd gedrukt op 40.000 exemplaren in het Nederlands en er is ook een versie in het Frans en het Engels gemaakt.

'De Val der Blinden' is gratis te verkrijgen bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap via het telefoonnummer 02-553 56 25. U kunt ook e-mailen naar rand@vlaanderen.be. Meer informatie over het Brueghelproject vindt u op www.brueghelproject.be.

TD

VLAAMS-BRABANT EN BRUSSEL

Vrijwilligers gezocht

De Vlaamse Liga tegen Kanker (VLK) is al een tijdje op zoek naar enthousiaste nieuwe krachten om haar provinciale vrijwilligers-teams uit te breiden. Deze vrijwilligers bieden patiënten in het ziekenhuis of thuis de vaak zo noodzakelijke psychosociale begeleiding. De vrijwilligers kunnen patiënten informeren over de werking van de VLK en hen ondersteunen door tijd vrij te maken om naar hen te luisteren, of door

hen bijvoorbeeld door te verwijzen naar de sociale dienst van het ziekenhuis. Voorkennis is niet vereist, wel een stevige dosis levenservaring, inzet, luisterbereidheid en inlevingsvermogen. Ook bij de Kinder- en Jongerentelefoon zijn vrijwilligers die de vragen van kinderen en jongeren telefonisch willen beantwoorden steeds welkom. Minder bekend is wellicht dat de vragen ook per brief of e-mail gesteld kunnen wor-

den en dat voor het beantwoorden hiervan ook vrijwilligers worden ingezet. Wie interesse heeft kan tijdens een van de infoavonden zijn licht opsteken.

Meer info:

Vlaamse Liga tegen Kanker:
tel. 070-225 525,
www.tegenkanker.net
Kinder- en Jongerentelefoon:
tel. en fax 02-534 37 43,
info@kjt.org, www.kjt.org
Op donderdag 17 oktober organiseert de Kinder- en Jongerentelefoon een infoavond in Brussel.

PG

Volkssterrenwacht Mira 35 jaar

De volkssterrenwacht Mira in Grimbergen bestaat 35 jaar en heeft naar aanleiding van dat jubileum voor het komende jaar een aantal nieuwe initiatieven op stapel staan. 'De volkssterrenwacht lokt zowat twaalfduizend bezoekers per jaar, en omdat het om een erg gemengd publiek gaat willen we onze rondleidingen meer op maat maken. Via enquêtes en rondetafelgesprekken gaan we onderzoeken wat groepen zoals bejaarden of jongeren verwachten van zo'n rondleiding', vertelt Emiel Beyens, lid van de Raad van Bestuur. Geïnteresseerden kunnen voortaan ook elke laatste vrijdag van de maand, behalve in juli en augustus, op Mira terecht voor een

avondje 'Astroclub met Frank Deboosere'. 'Bovendien brengt Mira binnenkort samen met de regionale zender Ring-Tv een maandelijks sterrenpraatje op de buis waarbij sterrenkunde in de ruimste zin van het woord aan bod komt', zegt Emiel Beyens. 'Het hoge aantal bezoekers bewijst dat we goed bezig zijn, maar we willen de drempel nog verder verlagen en ons doelpubliek nog beter informeren. Veel mensen denken dat ze de sterrenwacht alleen passief kunnen bezoeken. Niets is minder waar; iedereen die wil kan ook actief deelnemen aan de activiteiten en initiatieven die we ontwikkelen. Op die manier wordt sterrenkunde nog boeien-

FOTO: MIRA

der.' Mira gaat daarom door met de jaarlijkse waarnemingskampen, voordrachten, happenings, cursussen en tentoonstellingen. Verder wordt het arsenaal experimentele opstellingen die illustreren hoe sterrenkundigen het universum bestuderen uitgebreid. 'Dit

jaar gaan we naar aanleiding van ons jubileum ook onze vrijwilligers extra in de bloemetjes zetten, want die zijn van onschatbare waarde voor Mira. Zonder hen zou de volkssterrenwacht nooit geworden zijn wat ze nu is', besluit Emiel Beyens.

TD

VLAAMS-BRABANT

Verkeersadviesbureau

De provincie gaat Vlaams-Brabantse gemeenten, scholen en transportbedrijven begeleiden bij hun verkeersveiligheidsinitiatieven begeleiden bij hun transportbedrijven begeleiden bij hun verkeersveiligheidsinitiatieven. 'De provincie wil zich op die manier actief inzetten om de verkeersonveiligheid op haar grondgebied aan te pakken', legt gedeputeerde voor mobiliteit Julien Dekeyser uit. In de begroting van 2002 tot en met 2004 trekt de provincie Vlaams-Brabant jaarlijks 175.000 euro uit voor verkeersveiligheid. 'Via een verkeersadviesbureau zal de provincie gemeenten, scholen en

transportbedrijven begeleiden. Eerst wordt er een stand van zaken opgemaakt omtrent de veiligheidsproblemen waarmee de betrokkenen te kampen hebben. Op basis van die inventaris kunnen we een stappenplan uitwerken en de zwarte punten aanpakken', aldus Julien Dekeyser.

TD

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

EEN HEILIGE UIT SINT-GENESIUS-RODE?

Onder de 19 Martelaren van Gorcum die omwille van hun trouw aan de Roomse kerk op 9 juli 1572 door de watergeuzen werden opgeknoopt, bevonden er zich 4 uit Vlaanderen: de norbertijn Jacques Lacops uit Oudenaarde en drie franciscaner monniken: Govaert van Melveren (Limburg), Petrus Ascanus (uit Asse) en Franciscus Rodius, afkomstig uit Brussel zegt zijn biograaf in 1867. Diezelfde biograaf fantaseert er trouwens maar op los als hij zegt dat Franciscus de Roye heette, gedoopt werd in de Brusselse Kapellekerk, omwille van een gelijkend wapenschild verwant was aan de Zweedse koninklijke familie en een verre grootoom was van kardinaal Sterckx, aartsbisschop van Mechelen van 1832 tot 1867. Niets daarvan!

Wat weten we dan wel van Franciscus Rodius? Willem Estius schreef in 1572 over onze Sint Franciscus dat hij is ingetreden bij de observanten-minderbroeders te Brussel, zijn noviciaat voltooide te 'sHertogenbosch, priester werd en zich wijdde aan de studie van de H.Schrift en vooraan in de twintig was toen hij de marteldood stierf, niets meer. Bij de minderbroeders was het de gewoonte dat ze bij hun noviciaat een kloosternaam kregen die bestond uit hun wereldse voornaam, gevolgd door de plaats van herkomst. Zo bijvoorbeeld Petrus Ascanus = Pieter uit Asse en dus ook Franciscus Rodius = Frans uit Rode. Was Franciscus Rodius een Brusselaar geweest, dan had hij ontegensprekelijk Franciscus Bruxellensis geheten. De vraag blijft nu: uit welk Rode is Franciscus afkomstig? We zijn geneigd dit Rode te identificeren met Sint-Genesius-Rode bij Brussel, maar het kan ook om Sint-Agatha-Rode bij Overijse of om Sint-Brixius-Rode bij Wolvertem gaan. Hoe dan ook, Franciscus Rodius is geen Brusselaar, maar komt uit de rand!

Jaak Ockeley

Gemeentelijke loketten in de Vlaamse rand zitten gewrongen tussen een strigete taalwetgeving en een toevloed van anderstaligen die vaak geen flauw benul hebben van de hele Belgische taalstrijd. Hoe gaan die gemeenten daarmee om?

In een vorige aflevering beschreven we de taalkundige verscheidenheid van de mensen

die in de Vlaamse rand rond Brussel wonen: Franstalige

Belgen, uiteraard, maar ook een deel van de babylonische diversiteit van Brussel die gewoon in de rand overloopt.

Hoe gaan de gemeentebesturen om met die anderstaligen?

De taalwetgeving stelt dat het Nederlands in Vlaanderen de enige bestuurstaal is - uitzondering daarop vormen de 6 faciliteitengemeenten waar soms wel Frans kan worden gebruikt. Daar staat tegenover dat in de rand - meer nog dan elders in Vlaanderen - mensen komen wonen die geen gebenedijde woord Nederlands spreken en ook amper die ambitie hebben. Zeker de expats die hier doorgaans maar enkele jaren komen werken en wonen, integreren zich niet en leren de taal niet. En wat met asielzoekers die hier vaak evenmin lang verblijven?

Moeilijke situaties

In steden als Gent of Antwerpen zal men al sneller overschakelen op een of andere taal - 'als we de mensen maar kunnen bedienen' - maar in de Vlaamse rand met zijn historische ervaring van Brussel als Franstalige 'olievlek' stelt de kwestie zich scherper dan elders in Vlaanderen. Herinner u campagnes zoals 'Dilbeek waar Vlamingen thuis zijn', waarmee de

Annemie Rastelli

FOTO: PASCAL VIGNERON

Loketbedienden in de frontlinie

Vlamingen de olievlek destijds een halt wilden toeroepen. Enerzijds is er dus een taalwetgeving waarvan men omwille van die historische ervaring niet wil afwijken, anderzijds een toevloed van anderstaligen die men menselijk wil bejegenen, niet alleen om morele redenen maar ook omdat het Vlaamse imago geen baat heeft bij het niet willen begrijpen van anderstalige nieuwkomers. De loketbedienden die gevangen zitten in dat dilemma staan soms voor moeilijke situaties: de mensen aan de andere kant van de balie willen wel eens kwaad worden als ze weigeren iets anders dan Nederlands te spreken. 'Deze loketbedienden staan echt in de frontlinie', stelt professor Rob Boumans, die voor de provinciale bestuursschool PIVO zo'n 400 gemeentelijke en provinciale loketbeambten heeft getraind om met die uitdaging om te gaan. 'Deze mensen zijn echt kwetsbaar en het beleid moet hen ondersteunen met heel klare procedures. Ze moeten weten wat mag en wat niet mag.'

Drie vuistregels

De procedure die Boumans kon hanteren in zijn trainingen is de zogenaamde 'standaardnorm' die de provincie Vlaams-Brabant heeft uitgewerkt.

Benny Martin van de provincie legt uit: 'De standaardnorm is een praktische invulling van de taalwetgeving en bevat drie vuistregels die de mensen aan het loket duidelijkheid moeten bieden. Eerste regel is dat alle gemeentebesturen de taalwetgeving moeten naleven en

'Ik denk dat je meer bereikt met een charme-offensief dan met oorlog'

omdat het allemaal Vlaamse gemeenten zijn, wordt in principe uitsluitend Nederlands gebruikt. Tweede regel: het eerste contact met de burger verloopt, ook in probleemsituaties, steeds in het Nederlands. De burger moet duidelijk aanvoelen dat alleen het Nederlands de officiële taal is. De derde vuistregel is dat er nooit automatisch wordt overgeschakeld naar een andere taal. Indien een situatie dit noodzakelijk maakt, kan overgeschakeld worden naar een andere taal nadat duidelijk werd gemaakt dat dit ten uitzonderlijken titel is, en waarom een andere taal wordt gebruikt.' Martin geeft

voorbeelden van wat die derde regel in de praktijk betekent. 'Als een kind op één van onze provinciale domeinen verloren is gelopen, verplicht de wet ons dat eerst in het Nederlands om te roepen, daarna kondigen we in het Nederlands aan dat we het nu in een andere taal zullen omroepen en waarom we zulks doen. Ook in noodsituaties, als een kind in problemen raakt op de klimmuur, is het een kwestie van klantgerichtheid om op die manier over te schakelen op een andere taal. Zo dwingen we respect af voor het Nederlands en voor de inspanning die wordt gedaan om anderstaligen op te vangen.' Martin gelooft dat dit de weg vooruit is: 'De ervaring leert dat dit vruchten afwerpt. De mensen in de frontlijn voelen zich zekerder.' Boumans wijst erop dat talige communicatie drie niveaus bevat: verstaan, spreken en schrijven. 'Men vergeet te vaak die eerste trap. Veel anderstaligen spreken het Nederlands niet maar begrijpen het wel. De loketbediende houdt zich dan aan het Nederlands en de vreemdeling spreekt gewoon zijn taal, terwijl ze elkaar toch begrijpen. Die ingang gebruiken we om het onze medewerkers makkelijker te maken de taalwet te respecteren.' Boumans heeft onderhand zo'n 400 gemeentelijke en provinciale medewerkers getraind hoe ze die norm moeten hanteren, hoe ze moeten omgaan met agressie - niet opwekken maar blussen - welke kalmeringstechnieken er bestaan,...' 'We brengen de principes van klantgericht werken bij. Alleen spreken we voor een keer niet perse de taal van de klant.'

Tervuren versus Sint-Pieters-Leeuw

De taalwetgeving is bedacht om spanningen te regelen tussen groepen die al lang in België wonen. Nu is het zaak te voorkomen dat die wetgeving negatieve gevolgen heeft voor nieuwkomers die niets met die geschiedenis te maken hebben.

In de praktijk gaan de gemeenten op verschillende manieren met dat probleem om. Annemie Rastelli (Spirit), schepen voor jeugd, welzijn en communicatie in Tervuren, behoort terzake eerder bij de school der 'soepelen'. 'Wij vertrekken van het gegeven dat Tervuren Vlaams is. We gaan dat ech-

ter niet obsessief verdedigen omdat het gewoon een feit is. Dus willen we anderstaligen die geen Nederlands spreken - en dat zijn er in Tervuren met 25% anderstaligen nogal wat - goed opvangen. Daarom spreken we tijdens het eerste contact, dat erg belangrijk is, een taal die ze begrijpen. Zo kunnen we hen uitleggen dat ze hier heel welkom zijn, maar dat er in Vlaanderen een taalwetgeving is die inhoudt dat Nederlands de bestuurstaal is. Dat menselijk aspect is erg belangrijk. Ik denk dat je meer krediet verwerft met een charme-offensief dan met oorlog.' Concreet betekent dit dat anderstaligen in Tervuren bij het eerste contact aan het loket ook in een andere taal dan het Nederlands bediend kunnen worden. Rastelli: 'We zouden die eerste gesprekken graag in een aparte ruimte willen voeren, maar dat lukt ons om logistieke redenen vooralsnog niet.'

In Sint-Pieters-Leeuw stelt men zich dan weer wat harder op. Roger Desmeth (CD&V), eerste schepen, tevens bevoegd voor sociale zaken en Vlaams beleid: 'We blijven altijd Nederlands spreken. De burgers mogen hun taal spreken maar wij antwoorden in het Nederlands. Het gebeurt maar zelden dat ze helemaal niets begrijpen. Als het echt niet lukt, zullen we wel eens een woordje in een andere taal spreken, maar niet veel: als het bijvoorbeeld om een aanvraag gaat, zullen we wel eens 'votre demande' gebruiken nadat we tweemaal gezegd hebben dat het om hun aanvraag gaat. We wijzen hen er ook op dat er een initiatie cursus Nederlands bestaat. We proberen zo beleefd en sympathiek mogelijk te zijn, maar in het Nederlands. Met Kongolezen bijvoorbeeld gaat dat meestal vlot. Ze doen hun best, spreken meestal al een paar woorden Nederlands, en wij wensen hen dan proficiat.' Dat alles belet niet dat er soms wel incidenten zijn aan de balie. Desmeth: 'Het gebeurt mis-

Counter clerks in the front line

Counter clerks in the town halls of the Rand have to stick to the rule that Dutch is the only acceptable language of administration when dealing with non-Belgians. That often causes problems. To make the municipal Reception and Integration Policy in the Rand more uniform, the non-profit-making body 'de Rand' and the Province of Flemish Brabant have organised three one-day conferences on this problem, at which the town hall staff were given clear guidelines.

schien een keer per maand dat er zich iemand kwaad maakt en begint te roepen. Dan halen we er wel eens de politie bij. Om die agressie te milderen, hebben we onze loketten omgebouwd. Loketbediende en burger zitten gewoon tegenover of naast elkaar in een wat afgescheiden ruimte. Het dempt de ergernis als mensen kunnen zitten in plaats van staan. Wij doen het zo, anderen doen het anders, ik weet niet wat het meest aangewezen is.'

John Vandaele

FOTO: PASCAL VIGNERON

‘Als ik kijk naar de tekeningen die ik als kind maakte, valt het me op dat ik toch wel erg vaak kerken en kastelen tekende - ook het kasteel van Beersel’, zegt architect Karel Breda uit Ruisbroek. Hij werd door het schepencollege van Beersel uitgekozen om het middeleeuwse kasteel in de gemeente te restaureren. Breda werkte eerder al aan de restauratie van de Onze-Lieve-Vrouw-Ter-Zavelkerk in Brussel, de Sint-Martinusbasiliek in Halle, de Hertogen van Brabant op de Brusselse Grote Markt, de Sint-Pieters- en Pauluskerk in Sint-Pieters-Leeuw, de Pastorij van Wemmel, en dit lijstje is verre van volledig.

KB ‘Ik wist al op vrij jonge leeftijd dat ik architect wilde worden. Bouwkunde was en is voor mij een mooie combinatie van techniek en artistiekeit. Ik ben nu zo’n twintig jaar aan het werk als architect. Ik bouwde gezinswoningen en schooltjes - wat ik overigens erg graag deed - maar dat kun je geen veertig jaar blijven doen. Bovendien is het zo dat het ene restauratiedossier het andere meebrengt, zodat ik me nu alleen nog bezig houd met restaureren.’

Je weet maar nooit

KB ‘Meedoen aan een wedstrijd voor een overheidsopdracht of ‘intekenen op een offerte’ is altijd een avontuur. Wat ik daarmee bedoel? Vaak gaat het om afgetakelde gebouwen die alleen nog overeind staan omdat ze toevallig niet zijn ingestort. Je weet nooit wat zo’n bouwwerk nog aan kan en er zijn altijd een heleboel onbekende factoren.

FOTO: PATRICK DE SPIEGHARE

Architect Karel Breda

‘Restaureren is veel meer dan gewoon een bouwwerk herstellen’

In Beersel gaan we bijvoorbeeld de grachten rond het kasteel droogleggen om archeologisch onderzoek te kunnen doen. Zo zullen we vermoedelijk vinden waar de aarden wal van het oorspronkelijke kasteel stond en dat is best wel spannend. Tot op vandaag heeft zich nooit de gelegenheid voorgedaan om dat te onderzoeken. De burgemeester van Beersel wil van deze restauratie een voorbeeldossier maken, waarbij van in het begin ruimschoots aandacht wordt besteed aan wetenschappelijk onderzoek. De midelen zijn er en de politieke wil is er en daarmee zijn de belangrijkste voorwaarden vervuld om een goede start te nemen. Het is belangrijk dat er in zo’n dossier van meet af aan een consensus is tussen de verschillende partners - in casu de gemeente, de provincie, de Vlaamse Gemeenschap en de dienst Monumenten en Landschappen - en die is er inzake de restauratie in Beersel. Dat is lang niet altijd het geval, het gebeurt vaak dat een dossier wordt ingediend zonder voorafgaand overleg en zonder dat alle betrokken partijen van in het begin actief samenwerken.

Een voorbeeld van hoe het niet moet: men doet wat opmetingen en testen en op basis daarvan wordt een restauratiedossier opgesteld. Dat gaat naar de Vlaamse Gemeenschap en die mensen - die echt wel van goede wil zijn - kunnen niet anders dan zeggen: ‘Ja maar, dit is niet onderzocht en dat is onduidelijk’. Het dossier wordt bijgevolg afgekeurd en het gaat terug naar de architect, die zich natuurlijk ietwat beledigd voelt. Er moeten vervolgens nieuwe fondsen worden gezocht voor bijkomend onderzoek en het dossier moet daarna opnieuw worden ingediend. Er gaat op die manier ontzettend veel tijd verloren en tenslotte gebeurt er vaak niets. Zo gaat het er helaas vaak aan toe en toch zou dat niet hoeven.

De Vlaamse Gemeenschap is immers bereid om heel wat te investeren in het wetenschappelijke aspect van een restauratie. Het is aangewezen zoveel mogelijk onderzoek te voorzien - nuttig onderzoek - en naarmate je vordert zullen sommige zaken overbodig blijken te zijn. Zo kun je gericht en snel werken. Het is trouwens bij de overheid dat je dé specialisten monumentenzorg vindt. In elke deelbranche heeft de Vlaamse Gemeenschap specialisten, of het nu om parkarchitectuur gaat of om het herstellen van polychrome wanden. Het zijn ambtenaren die dag in dag uit met hun vak bezig zijn - vaak hebben ze een doctoraat en geven ze les - en ja, natuurlijk doen ze ook administratief werk, maar dat doen architecten ook.’

Schietgat met boodschap

Het draaiboek van de restauratie van het kasteel van Beersel is zo goed als rond.

KB ‘Eerst gaan we de grachten rond het kasteel leegmaken en het overtollige slib verwijderen. Via de afwateringsgreppels die we aanleggen kunnen

we bodemkundig onderzoek doen. Door de opeenvolgende aardlaagjes te bestuderen, kom je een heleboel te weten over het kasteel en waarvoor het gebruikt werd. De beschadiging door beschietingen - de waterburcht werd belegerd in de 15de eeuw - vertelt ook een heel verhaal. Specialisten kunnen bijvoorbeeld uitmaken welk soort munitie er in de 15de eeuw werd gebruikt en vanaf welke afstand er werd geschoten. Het soort schietvenster zegt dan weer meer over de afmetingen van de bogen, het aantal mensen dat aan zo'n schietgat stond voor de bevoorrading met munitie, en ga zo maar door. Op die manier begint het kasteel te leven. Het publiek zal van al die stappen overigens zo veel mogelijk te zien krijgen en kunnen vaststellen dat restaureren veel meer is dan zomaar wat herstellen! Het beklemtonen van dat didactische aspect was ook een van de redenen waarom ons voorstel het gehaald heeft.'

Middeleeuws 'comfort'

KB 'Aan de binnenkant van het kasteel ligt de nadruk vooral op het wegwerken van de schade, het verwijderen van hinderlijke begroeiing, het

'We gaan deze oude burcht zeker niet opsmukken. Hier hoort middeleeuws comfort te blijven, want dat is nu net wat dit kasteel zo charmant maakt'

herstellen van de fundamenteën en het dak. Met een paar ingrepen zullen we ook de veiligheid en de toegankelijkheid verbeteren. Sinds de beschieting van het kasteel in de 15de eeuw is er in feite weinig gebeurd. De eerste zorgvuldige restauratie dateert van de jaren 1920, toen dankzij een paar mecenasen sommige delen van het kasteel konden worden heropgebouwd aan de hand van etsen. Ik ken het kasteel van binnen en van buiten, en heb er als kind zelfs vaak gespeeld. Dat mocht weliswaar niet, maar maakte het des te spannender...

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

We gaan deze oude burcht zeker niet opsmukken zoals dat bijvoorbeeld wel gebeurde in het kasteel van Gaasbeek. Hier hoort middeleeuws 'comfort' te blijven, want dat is nu net wat dit kasteel zo charmant maakt.'

Het lelijkste land

KB 'Of het me stoort dat ik van het ene naar het andere mooie bouwwerk moet langs lintbebouwing? Nee, niet echt, het is vandaag nu eenmaal niet anders. Ik ga toch ook niet naar het kasteel van Beersel verkleed als ridder op een paard? Natuurlijk zullen weinig architecten tevreden zijn als ze hier rondrijden. België het lelijkste land ter wereld, zoals de Antwerpse architect Renaet

Braem in 1968 zei? Ja, maar niet zozeer door de aard van de bewoning, als wel door de 'manier waarop die uit het vliegtuig is gegooid', stelt Braem tegelijk. De lelijke bouwsels volgen elkaar op en dat leidt tot een gebrek aan zuurstof. Het is frustrerend als je als goedmenend architect in een verkaveling van honderd woningen twee of drie mooie huizen kunt 'zetten'. Eigenlijk storen die zo nog meer dan die 97 andere woonsten. Ik denk dat er vooral wat gedaan moet worden aan de zogenaamde stadskanekers, de verkrotte buurten. Dat zal trouwens wel moeten, want buiten de steden

is er geen open ruimte meer. Het aanpakken en saneren van die buurten is bovendien de goedkoopste oplossing om te voorzien in nieuwe woongegenheid.'

Geneviève Ostyn

Tot 15 november kunt u het kasteel van Beersel elke dag, behalve maandag bezoeken van 10.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 18.00. Van 16 november tot 28 februari uitsluitend op zaterdag en zondag, van 10.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 18.00. In januari is het kasteel gesloten. Kasteel van Beersel, Lotsestraat z/n, tel. 02-331 00 24. Meer over de geschiedenis van het kasteel vindt u op de website van de gemeente: www.beersel.be

Architekt Karel Breda: 'Restaurieren ist viel mehr als einfach nur ein Gebäude instandsetzen'

'Wenn ich mir die Zeichnungen anschau, die ich als Kind gemacht habe, fällt mir auf, dass ich doch ziemlich oft Kirchen und Burgen malte - auch die Burg in Beersel', sagt Architekt Karel Breda aus Ruisbroek. Er wurde vom Gemeinderat Beersel ausgewählt, die mittelalterliche Burg in der Gemeinde zu restaurieren. Breda war in der Vergangenheit bereits mit der Restaurierung der Onze-Lieve-Vrouw-Ter-Zavelkerk in Brüssel, der Sint-Martinusbasiliek in Halle, den 'Hertogen van Brabant' auf dem Brüsseler Grote Markt, der Sint-Pieters-en-Pauluskerk in Sint-Pieters-Leeuw und der Pastorij in Wemmel befasst, und diese Aufzählung ist noch lange nicht vollständig. 'Die Öffentlichkeit soll alle Schritte der Restaurierung möglichst umfassend zu sehen bekommen und feststellen können, dass Restaurieren mehr bedeutet, als etwas einfach nur zu reparieren! Wir werden diese alte Burg sicher nicht 'überrestaurieren', wie dies beispielsweise in Schloss Gaasbeek geschehen ist. Hier muss der mittelalterliche 'Komfort' erhalten bleiben, denn gerade das macht den Reiz dieser Burg aus.'

Meer Vlamingen in de rand a.u.b.

'De gemeentebesturen van de faciliteitengemeenten schrijven zich nog steeds niet in het beleid van de Vlaamse regering in en er moet dringend werk worden gemaakt van een betere huisvestingspolitiek in de rand.' Dat zegt Eddy Frans, algemeen directeur van de vzw 'de Rand', die dit najaar haar eerste lustrum viert.

'Om de Vlaamse belangen in de rand te verdedigen, riep de Vlaamse regering in 1997 de vzw 'de Rand' in het leven. De vzw fungeert als documentatie- en informatiecentrum met een beperkte ombudsfunctie. Bedoeling is ondersteuning te verlenen aan sociaal-culturele en educatieve samenwerkingsverbanden en de Vlaamse belangen in de regio te behartigen. Bovendien willen we de integratie van anderstaligen bevorderen', legt voorzitter André De Moor uit.

Vlaamse cultuur genegeerd

Om die Nederlandstalige cultuur in de rand te bevorderen, bouwde de vzw in vijf faciliteitengemeenten een zogenaamd gemeenschapscentrum uit, een soort uitgebreid cultureel centrum dat ook aan dienstverlening doet en ijvert voor het gebruik van het Nederlands. 'In de faciliteitengemeenten was er nergens plaats voor de Vlaamse cultuur. Daarom hebben de Vlaamse gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant hier via vzw 'de Rand' het initiatief genomen. De gemeenschapscentra groeiden intussen uit tot echte evenementencentra met een rijk geschakeerd cultureel aanbod waarin ook steeds meer anderstaligen hun gading vinden. In Drogenbos komt er binnenkort een zesde centrum dat weliswaar iets kleiner wordt dan de anderen', vertelt directeur Eddy Frans. Hij is niet te spreken over de manier waarop sommige gemeentebesturen in de rand de Nederlandstalige cultuur negeren. 'Eigenlijk kan het toch niet dat die lokale besturen de Vlaamse cultuur geen kans geven in hun gemeenten. Wij ijveren dan ook voor maatregelen van overheidswege die de lokale politici zouden sanctioneren als ze hun de-

Eddy Frans

cretale verplichtingen niet nakomen. We hebben dat aangekaart bij Vlaams minister Paul Van Grembergen', zegt Eddy Frans.

Huisvesting

De vzw doet veel meer dan gemeenschapscentra uitbaten. Zo is zij verantwoordelijk voor taalcursussen en wil zij de dienstverlening verder uitbouwen. 'De gemeenten gaan bijvoorbeeld vaak helemaal anders om met anderstalige inwijkelingen. Het zou goed zijn als daar meer uniformiteit in komt. Enerzijds moet je het Nederlandstalige karakter beklemtonen, anderzijds willen we anderstaligen ook een warm onthaal bieden. Ambtenaren van een randgemeente horen te weten hoe ze met anderstaligen moeten omgaan. We denken in dat verband aan een cursus en richtlijnen voor het gemeentepersoneel.' De vzw doet niet aan politiek maar reikt de politici wel elementen aan om het Vlaams karakter

van de rand te verstevigen. Volgens haar moet er meer gebeuren op het vlak van huisvesting. Een mogelijkheid voor een sterkere Vlaamse aanwezigheid in de rand is een beter renovatiebeleid, vindt André De Moor. 'Een stukje grond kopen of een huis bouwen kost tegenwoordig heel veel geld. Je kunt natuurlijk moeilijk de grondprijs bevroren, maar je kunt er wel voor zorgen dat renovatie aantrekkelijk wordt, bijvoorbeeld door subsidies. Zo krijg je meer geïnteresseerden en zullen meer Vlamingen in de rand komen wonen. Hierover voeren we eveneens gesprekken met de bevoegde instanties.' De voorbije vijf jaar is vzw 'de Rand' op heel wat terreinen actief geweest. 'Met als belangrijkste bekommernis het bouwen aan een lokale leefgemeenschap die open en verdraagzaam is, met respect voor het Nederlandstalige karakter van de regio', besluiten de twee verantwoordelijken.

Dirk Desmet

Five years of vzw 'de Rand'

'The town councils of the six Flemish municipalities around Brussels that have facilities for French speakers are still not following the policy of the Flemish Government, and improving the housing policy in the Rand is a matter of urgency.' Those are the words of Eddy Frans and André De Moor, respectively MD and Chairman of the non-profit-making body 'de Rand', which was established by the Flemish Government in 1997 to defend Flemish interests, and which celebrates its fifth birthday this autumn. Eddy Frans is most certainly not happy with the way in which some town councils in the Rand give Dutch-speaking culture the cold shoulder. Over the past 5 years 'de Rand' has been active in a great many areas. 'Our greatest concern has been to develop a local community that is open and tolerant, with proper respect for the Dutch-speaking culture of the region,' say the two representatives.

VAN 4/10 TOT 4/11

RANDUIT

A G E N D A

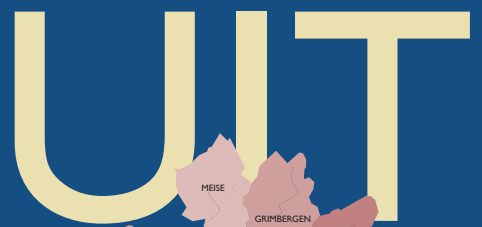
Week van het Bos

Van zondag 6 tot 13 oktober staan de Vlaamse bossen opnieuw in de belangstelling dankzij de jaarlijks weerkerende Week van het Bos. Thema is deze keer 'bosinhoud/bosinhout'. Hoe belangrijk is de economische functie van het bos? Hoeveel hout gebruikt en verbruikt Vlaanderen? Wat is de rol van het bosbeheer? Het zijn slechts enkele vragen die de organisator, de afdeling Bos & Groen van het Ministerie van de

Vlaamse Gemeenschap, centraal stelt. Geen onbelangrijke vragen, want Vlaanderen is een groot verbruiker van hout. Via een duurzaam en multifunctioneel bosbeheer wil de afdeling Bos & Groen er voor zorgen dat de toekomstige generaties nog kunnen genieten van deze grondstof.

Op pag. 20 van Randuit verneemt u meer over het programma van de Week van het Bos.

Bart Peeters zonder circus

Televisionmaker Bart Peeters heeft nog steeds heimwee naar de glorieperiode van de LSP band en de Radio's. Daarom toert hij dit seizoen rond met een nieuwe band. Accordeonist Ad Cominoto en basspeler Ronny Mosuse ondersteunen zijn onvoorspelbare muzikale grappen.

Bart Peeters

Wezembeek-Oppem, GC De Kam, donderdag 24 oktober om 20.00
Info: tel. 02-731 43 31
Dilbeek, CC Westrand, donderdag 10 oktober om 20.30
Info: tel. 02-466 20 30
Overijse, CC Den Blank, zaterdag 2 november om 20.30
Info: tel. 02-687 59 59

Zie ook pag. 15 van Randuit

Senioren dansen het Zwanenmeer

In de oorspronkelijke Russische versie van 'Het Zwanenmeer' of 'Le Lac des Cygnes', zoals de titel in 1895 luidde, viert prins Siegfried met zijn leeftijdgenoten het feest van zijn meerderjarigheid. Vrolijke meisjes en jongens komen hem op een gracieuze party feliciteren. Zijn moeder spoort hem echter aan om een huwelijkspartner te zoeken. Siegfried komt oog in oog te staan met een troep sierlijke zwanen. Pas later ontdekt hij dat het betoverde meisjes zijn, die om middernacht van gedaante kunnen veranderen. Al meer dan een eeuw programmeert het Bolsjojtheater

ZT Hollandia

deze onvervalste klassieker. Tsjajkovski inspireerde zich voor de balletpartituur ondermeer op Napolitaanse, Poolse en Hongaarse ritmes; Marius Petipa en Lew Iwanow spitsten de choreografie indertijd toe op

jonge dansers en lenige ballerina's met ranke lichamen. Bij Zuidelijk Toneel Hollandia worden de rollen nu ingevuld door tien senioren uit het zorgcentrum De Grevelingen in 's-Hertogenbosch die bijna allemaal ouder zijn dan tachtig. De voorstelling is geen vermakelijke revue, maar een aangrijpende productie, die de levensvragen niet schuwt. Voor de regisseurs Sanne van Rijn en Paul Koek staat de menselijke waardigheid centraal. 'Bij het maken van deze voorstelling bleken voor mij alle clichés over ouder worden niet waar. Het is helemaal niet zo dat het leven op hoge leeftijd ophoudt', zegt Sanne van Rijn. Het stuk werd geselecteerd voor het recente Vlaams-Nederlandse Theaterfestival.

Zwanenmeer - ZT Hollandia Dilbeek, CC Westrand, donderdag 17 oktober om 19.00 (uitzonderlijke aanvangstijd!) Info: tel. 02-466 20 30

PODIUMKUNSTEN

THEATER

**DONDERDAG 10 OKT
GRIMBEEK**

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
De Zinding
door Stichting De Omweg
● 20.15

**ZATERDAG 19 OKT
MEISE**

Cultureel Web Meise 02-272 00 28
Brusselsesteenweg 69 (Cultuurzaal)
Vaarwel, als altijd, je Mozart
door Tine Ruysschaert
● 20.00

**VRIJDAG 25 OKT
DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Andromak door Het Toneelhuis
● 20.30

**DONDERDAG 31 OKT
GRIMBEEK**

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Phaedra's Love door Tg. Nun
● 20.15

**DONDERDAG 31 OKT
DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Slachthuis 5
door Peter De Graef/De Stichting
● 20.30

FAMILIEVOORSTELLING

**VRIJDAG 4 OKT
DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
De baron in de bomen

door HetPaleis/Theater Antigone
● 20.00

**ZONDAG 13 OKT
DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Grote Pien, kleine Pien
door De Spiegel
● 15.00

**WOENSDAG 16 OKT
LINKEBEEK**

GC De Moelie 02-380 77 51
Sint-Sebastiaanstraat 14

Traboemtata

Boempatat!

door Traboemtata - vanaf 4 jaar
● 14.00

**ZONDAG 20 OKT
DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Manicuur door het Alibi
Collectief/Muziektheater Transparant
● 15.00

**ZATERDAG 26 OKT
DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Witje door Kollektief D&A
● 15.00

**ZONDAG 27 OKT
GRIMBEEK**

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
XS door Villanella & Villa-Lobos
vanaf 7 jaar
● 15.00

**WOENSDAG 30 OKT
DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Koffers op reis door HetPaleis
● 15.00

**WOENSDAG 30 OKT
GRIMBEEK**

NIET TE MISSEN

TONHEEL

Indringer wordt boezemvriend

Onbekend is onbemind, zegt het spreekwoord. Daaruit kunnen we misschien afleiden wat ons te doen staat. In 'Visiting Mister Green' wordt een oude joodse man, kort na het overlijden van zijn vrouw, in het drukke New York aangereden door een jonge advocaat. De rechter legt de schuldige een taakstraf op. Hij moet het slachtoffer een paar uur per week helpen. Het duurt echter een hele tijd voor de heren aan elkaar wennen. Toch hebben ze ondanks hun immens leeftijdsverschil heel wat gemeenschappelijke kenmerken. Ze kunnen maar moeilijk aarden in de grootstad en reageren erg

emotioneel op hun omgeving. Mister Green leeft volgens de wetten van de Talmoed. Hij bezoekt trouw de synagoge en respecteert de rust op de sabbat. Ondanks zijn goede inborst is hij achterdochtig en kwetsbaar. Aan-

Nand Buyl en Bert Vannieuwenhuysse (Raamtheater)

vankelijk ervaart hij de veel modernere jurist als een indringer. Na ellenlange discussies worden ze boezemvrienden. Deze hartelijke stads-fabel van Jeff Ross is gekruid met kurkdroge humor. De auteur karikaturiseert de koppigheid en het aftastend gedrag van de twee personages. Julienne de Bruyn tekent voor een pittige regie. Nand Buyl speelt in deze productie van het Antwerpse Raamtheater op een innemende manier de wantrouwige oude man. Bert Vannieuwenhuysse belichaamt de voortvarende advocaat.

LD

Visiting Mr. Green - Raamtheater

Ternat, CC De Ploter, dinsdag 29 oktober om 20.30
Info: tel. 02-582 44 33

De Band Krijgt Kinderen

Fenikshof 02-263 03 42
Abdijstraat 20 (CC Strombeek)
De Band Krijgt Kinderen
vanaf 2 jaar
● 15.00

**WOENSDAG 30 OKT
WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75
Het circus is op zeep!
door het Zeepbellen Circus - vanaf 3 jaar
● 14.30

HUMOR

**VRIJDAG 4 OKT
WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75
Lof der Waanzin

NIET TE MISSEN

MUZIKALE SHOW

Onvoorspelbare Bart Peeters

In de intimistische theatershow 'Zonder Circus' ontvangt Bart Peeters uitzonderlijk geen gasten, maar is hijzelf de onvervalste leukerd. De teksten over zijn favoriete kustplaats Heist aan zee klinken absurd maar zijn wel degelijk autobiografisch. De strandvakanties van vroeger hebben duidelijk onuitwisbare herinneringen nagelaten. En hij hoeft zijn huis niet uit om dolle avonturen te beleven. Zoete dromen en akelige nachtmerries blijken vaak spannender dan een trip naar de kust of de Ardennen. Bart Peeters heeft ook de mond vol over zijn favoriete dieren. Zo leverde de paddentrek, die hij tijdens een leerzame natuurwandeling bestudeerde, inspiratie voor een folkpastiche. Net als vroeger bewerkte hij weer een serie songs van zijn popidolen. Met zijn salonstraatmuzikanten treedt hij ondermeer in het voetspoor van de Mothers of Invention en Bob Dylan. Dat 'Het orakel met de zweren' voortborduurde op een hit van Lou Reed zullen alleen de insiders merken.

LD

**Bart Peeters zonder circus
Wezembeek-Oppem, GC De Kam,
donderdag 24 oktober om 20.00**

Info: tel. 02-731 43 31

**Dilbeek, CC Westrand, donderdag 10 oktober
om 20.30**

Info: tel. 02-466 20 30

**Overijse, CC Den Blank, zaterdag 2 november
om 20.30**

Info: tel. 02-687 59 59

door Kommil Foo
● 20.15

**VRIJDAG 18 OKT
ASSE/ZELLIK**

CC Den Horinck 02-466 78 21
Noorderlaan 20

Pomposo door De Frivole Framboos
● 20.30

De Frivole Framboos

ZATERDAG 19 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Pomposo door De Frivole Framboos

● 20.30

ZATERDAG 19 OKT

LINKEBEEK

GC De Moelie 02-380 77 51

Sint-Sebastiaanstraat 14

Morgen goe weer

door Theater Filaal

● 20.30

DINSDAG 22 OKT

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381 14 51

Hoevestraat 67

Theater Filaal

Nigel Williams - stand-up comedy
20.00

WOENSDAG 23 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

The Solo-show door Les Bubb

● 20.30

NIET TE MISSEN

POP MUZIEK

Wijsheid uit West-Vlaanderen

De Izegemse bard Flip Kowlier verkiest het 'coole' West-Vlaamse dialect boven het Nederlands omdat hij ermee is opgegroeid. Hoewel Willem Vermandere zijn geestelijke vader is, bevat Kowliers repertoire slechts een beperkt aantal chansons. Met het Hof van Commerce waagde hij zich de voorbije jaren tussen de contesterende rappers en onvermoeibare hip hoppers. De dagdagelijkse gebeurtenissen leveren nu voldoende stof voor een avondvullend luisterconcert. Melancholische bedenkingen worden afgewisseld met relativerende wijsheden. Goedhartige liederen steekt hij een hart onder de riem. Ook is hij vol lof over zijn 'lieve moeder' en zijn 'moaten'. Maar hij koelt zijn woede op onverdraagzame opportunisten, die beducht zijn voor verandering of vernieuwing.

Terecht sleepte hij in 2001 twee Zamu Awards in de wacht, één voor het 'beste album' en één voor 'de beste

Vlaamse langspeler'. Op het recente Gulden Ontsporingfeest in Brussel gaf hij al een erg gewaardeerd voorsmaakje van dit luisterconcert. Dank zij de Nederlandse boventiteling kon iedereen daar de tekst volgen. In Wemmel rekt Kowlier en zijn vierkoppige band op het nodige begrip, want daar moeten de bezoekers het stellen met een bondige vertaling. **LD**

Flip Kowlier

Wemmel, GC De Zandloper, vrijdag 11 oktober om 20.00

Info: tel. 02-460 73 24

Flip Kowlier

Nigel Williams

DONDERDAG 24 OKT
JEZUS-EIK/OVERIJSE

GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1

De maniak en andere verhalen door Luk Wyns
● 20.00

Luk Wyns

NIET TE MISSEN

CABARET

Heisa in de familie

Zijn familieleden een kwelling of een zegen? Roger van Ransbeek gooit de knuppel in het hoenderhok. Hij schreef een cabaretse dialogoog voor Johny Voners en Janine Bischops, over huiselijke gezelligheid en onvermijdelijke meningsverschillen. Met taboes wordt voorzichtig omgesprongen, maar kleine en grote gebreken worden sterk uitvergroot. De humor is eerder charmant dan ironisch. Huisgenoten zijn immers vaak zo op elkaar ingesteld dat ze hun gesprekspartners maar moeilijk kunnen missen. Helaas worden conflicten niet altijd in een oogwenk opgelost, maar in dat geval kun je een poosje op reis gaan of gewoon een ommetje maken in de buurt tot de woede is bekoeld. Katten, honden, kanarievogels en andere huisdieren hebben niet zelden een kalmerend effect en zijn bevorderlijk voor een goede verstandhouding tussen hun baasjes. Uit de communicatiestoornissen blijkt hoe hoog de familiale waarden worden ingeschat. Met de heimatdichteres Alice Nahon overlopen de personages voor het slapengaan of ze hun partner niet hebben beledigd. Het publiek betrekken ze in hun samenzwering.

LD

Janine Bischops & Johny Voners

Psst...! Bischops vs Voners - Janine Bischops & Johny Voners Kraainem, GC De Lijsterbes, zaterdag 19 oktober om 20.00
Info: tel. 02-721 28 06

Noorderlaan 20
Fantasia door Farces
Russisch clowntheater
● 15.00

MIME

VAN 4 TOT 13 OKT

AARSCHOT
www.mime.be 016-49 10 32
De stilte doorbroken 6
internationaal mimefestival voor Vlaanderen

MUZIEKTHEATER

ZONDAG 6 OKT

GRIMBERGEN
CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Zone Orfeo door Muziektheater
Transparent
● 17.00

MUZIEK

KLASSIEK

ZATERDAG 6 OKT

OVERIJSE
CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhof 11
Aperitiefconcert door Thooover
● 11.00

VRIJDAG 11 OKT

DILBEEK
CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Jeugd & Muziek Brussel:
Russische Meesters
● 20.30

VRIJDAG 11 OKT

SINT-PIETERS-LEEUEW
Sint-Pieterskerk (Rink) 02-532 51 80
www.molitva.net
Vocaal ensemble Molitva
Slavisch-orthodoxe muziek
● 20.30

BALLET

ZATERDAG 12 OKT

BEERSEL
CC De Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34
Arabesk - hedendaags Bulgaars ballet
● 20.30

CIRCUSTHEATER

ZATERDAG 5 OKT

OVERIJSE
CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhof 11
Fantasia door Farces
Russisch clowntheater
● 20.00

ZONDAG 6 OKT

ASSE/ZELLIK
CC Den Horinck 02-466 78 21

[A]pplaus.be
cultuur- en gemeenschapscentra in Vlaams-Brabant

Theater, dans, muziek, film en tentoonstellingen in de cultuur- en gemeenschapscentra van:

applaus

Asse	Aarschot
Beersel	Bierbeek
Diest	Galmaarden
Dilbeek	Grimbergen-Strombeek
De Rand	Kappelle op den Bos
Haacht	Kortenbergh
Halle	Liedekerke
Herent	Sint-Pieters-Leeuw
Leuven	Tervuren
Meise	Tielt-Winge
Opwijk	Tienen
Overijse	Vilvoorde
Ternat	Wereld(v)folk

(Vermeld bij aanvraag de gemeente van uw keuze)

www.applaus.be

(vernieuwde site vanaf eind september)

Applaus, Dienst Cultuur Provincie Vlaams-Brabant,
Diestsesteenweg 52, 3010 Kessel-lo, 016/26.76.04

ZONDAG 20 OKT**MEISE**

Cultureel Web Meise 02-272 00 28
Brusselsesteenweg 69 (Cultuurzaal)

Marlene Dietrich - Falling in love again door Ensemble Gruppetto

● 11.00

VRIJDAG 25 OKT**OVERIJSJE**

CC Den Blank
02-456 97 80 (vzw 'de Rand')

Begijnhof 11

Gipsy Sensations door Roby

Lakatos en Ensemble Piacévole

● 20.00

ZATERDAG 26 OKT**BRUSSEL**

Koninklijk Conservatorium
Regentschapsstraat 30 050-84 05 87

Jupiter door het Symfonieorkest van Vlaanderen

● 20.00

ZONDAG 3 NOV**MEISE**

Cultureel Web Meise 02-272 00 28
Brusselsesteenweg 69 (Cultuurzaal)

Piet Kijken - Brahms & Schuman op de Steingraeber vleugelpiano

● 11.00

FAMILIEVOORSTELLING**ZONDAG 13 OKT****BEERSEL**

CC De Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34

Pinocchio - klassieke muziek voor volwassenen vanaf 7 jaar

● 15.00

TENTOONSTELLING**Water hoeft niet nat te zijn**

Realistische marineschilders proberen de kleuren van de zee op hun doek te vereeuwigen, maar de tinten van het water veranderen voortdurend. Vooral het natuurlijk licht, de bodem en de omgeving beïnvloeden de waarneming. Voor de jaarlijkse tentoonstelling in het gemeenschapscentrum van Linkebeek worden amateurkunstenaars van allerlei slag uitgenodigd die in hun werk op één of andere manier naar de zee of het water verwijzen. Geboetseerde beeldjes, tekeningen, collages en originele foto's zijn even welkom als schilderijen. Ook conceptuele vondsten en kleine of grote installaties kunnen worden ingestuurd. De druiptechniek van de 'action painters' en de wilde spatten van de hedendaagse nieuwe fauvisten brengen de deelnemers misschien op een idee. Handige artiesten kunnen zelfs afgedankt materiaal recyclen of de immense zee oproepen met een klein aquarium. Een gouden raad: water hoeft niet nat te zijn.

LD

Groepstentoonstelling 'water'

Linkebeek, GC De Moelie, vernissage op vrijdag 11 oktober van 20.00 tot 22.00. Ook nog te bezoeken op zaterdag 12 en zondag 13 oktober van 14.00 tot 18.00.

Gratis toegang. Info: tel. 02-380 77 51

NIET TE MISSEN**POËTISCH THEATER****Hommage aan Herman de Coninck**

Dichterlijke ontboezemingen worden vaak verkeerd uitgelegd, zeker als de auteur niet meer geraadpleegd kan worden. Toen Herman de Coninck zowat vijf jaar geleden op weg naar een congres in Lissabon overleed, verkeerde de Vlaamse literaire wereld heel even in een shocktoestand. Kristien Hemmerechts

FOTO: LUK MONSABERT

Tania Van der Sanden (Theater Malpertuis)

kon het verlies aanvankelijk maar moeizaam verwerken. In 'Taal zonder mij' plaatste ze de gedichten van haar man in een ruimere context. Betekenisvolle herinneringen en brieffragmenten werpen een nieuw licht op de schrijver-journalist. Die liet niet alleen lichtvoetige verzen en interviews na, maar ook diepzinnige doordenkertjes. Herman de Coninck (53) wist natuurlijk niet dat de dood hem vroegtijdig op de hielen zat, maar hij was er zich wel degelijk van bewust dat we altijd afscheid moeten nemen. Elke relatie is van voorbijgaande aard. In samenspraak met Kristien Hemmerechts bewerkte de Nederlandse theatermaakster Nienke Rooijackers in opdracht van Malpertuis deze tekst voor het podium. De hoofdrol is weggelegd voor Tania Van der Sanden, die twee seizoenen geleden het theaterpubliek verbaasde als Eva, Hitlers lief.

LD

Taal zonder mij - Theater Malpertuis

Jezus-Eik/Overijsje, GC De Bosuil, zaterdag 12 oktober

om 20.00 Info: tel. 02-657 31 79

Grimbergen, CC Strombeek, donderdag 24 oktober

om 20.15 Info: tel. 02-263 03 43

A CAPELLA**ZATERDAG 12 OKT****DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Voice Male

● 20.30

VRIJDAG 18 OKT**SINT-GENESIUS-RODE**

GC De Boesdaalhoeve 02-381 14 51
Hoestraat 67

Voice Male

• ter gelegenheid van 5 jaar GC De Boesdaalhoeve - doorlopend streekbierencafé

● 20.00

BLUES EN FOLK**DONDERDAG 24 OKT****WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Yellow me, yellow you door

Wigbert, Bruno De Neckere & Gregor Kartai

● 20.00

Wighbert, Bruno De Neckere & Gregor Kartai

ZATERDAG 2 NOV

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Troisoeur

20.15

JONG MUZIEKTALENT

DONDERDAG 17 OKT

BEERSEL

CC De Meent

www.jazzlabseries.be 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

Jazzlab Special - mini-festival

met jong talent: Jef Neve Trio, Sam

Vloemans Quartet, Take The Duck

20.30

WOENSDAG 23 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Crème Fraîche:

Sam Vloemans Quartet

20.30

KLASSIEKE GITAAR

VRIJDAG 11 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Danza door Aram van Ballaert

20.15

POP

VRIJDAG 11 OKT

TERVUREN

CC Papeblok 02-768 03 00

P.Vandersandestraat 15

Hard Times Revisited

20 years songs of Swinnen & Scabs

met Hautekiet en Boone

20.30

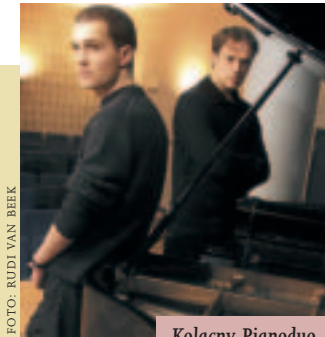

FOTO: RUDI VAN BEEK

Kolacny Pianoduo

Blindman

Muzikale juweeltjes bij het Festival van Vlaanderen

Ook in oktober heeft de Vlaams Brabantse afdeling van het Festival van Vlaanderen weer enkele muzikale juweeltjes in petto. Terwijl in Leuven de aandacht vooral uitgaat naar Schönberg, worden in de rest van de provincie zowel vernieuwende componisten als klassiekers geprogrammeerd.

■ **MONUMENT - KOLACNY PIANODUO**

Ongewoon heftig klinkt 'Review' van de Vlaamse toondichter en radioproducer Wilfried Westerlinck. Hij borduurt verder op het 'concerto per due pianoforte soli' van duizendpoot Igor Stravinsky. Stijn en Steven Kolacny spelen beide stukken van deze reizende wereldburger. Ze sluiten hun concert af met de beschouwende en toch wiskundig geïnspireerde 'Visions de l'amen' van Olivier Messiaen.

Grimbergen, CC Strombeek, zaterdag 12 oktober om 20.15
Info: tel. 02-263 03 43

■ **BLINDMAN PLAYS BLINDMAN**

Het Blindman kwartet waagt zich aan de toevalsmuziek van het Amerikaanse buitenbeentje John Cage. 'Story' en 'She's asleep' worden getypeerd door enkele verrassende wendingen. Niet minder spannend zijn de uitdagende werkjes van Sleichim. 'New York Counterpoint' van Steve Reich hoort thuis in de minimalistische traditie. 'Stadt Land und Fluss' van Goebbels bezit dan weer een theatrale meerwaarde.

Alseberg-Beersel, CC De Meent, zaterdag 26 oktober om 20.30
Info: tel. 02-380 23 85

■ **VLAAMS RADIO ORKEST O.L.V. KERI-LYNN WILSON**

Keri-Lynn Wilson dirigeert het Vlaams Radio Orkest en violist Robert Mc Duffie in het romantische vioolconcerto van de Duitse componist Max Bruch. De Vijfde van Beethoven wordt het monumentale hoogtepunt van de avond. Sfeervol, maar daarom niet minder fantasieerijk is 'La lugubre gondola' van Liszt in een orkestratie van John Adams.

Vilvoorde, O.L.V.-kerk, donderdag 10 oktober om 20.30
Info: tel. 02-255 46 90
(Cultuurcentrum Vilvoorde)

■ **IL GARDELLINO**

De kamermuziek van Il Gardellino komt het best tot zijn recht in sacrale ruimtes. De kwintetten en kwartetten van Franz Xaver Susmayr, Johann

Christian Bach, Mozart en Haydn werden door het ensemble gekozen omwille van hun heldere melodie.

Asse, Sint-Martinuskerk, vrijdag 11 oktober om 20.30
Info: tel. 02-466 78 21 (CC Den Horinck) of tel. 02-582 44 33 (CC De Plotter)
Tervuren, Sint-Janskerk op zaterdag 19 oktober om 20.30
Info: tel. 02-468 03 00 (CC Papeblok)

■ **PIET KUIJKEN**

Pianist Piet Kuijken vertolkt eerst gevoelige ballades en dynamische klavierstukken van Johannes Brahms. Nadien danst hij als een wervelwind met zijn vingers over het toetsenbord tijdens de Toccata en de Grosse Sonate van Robert Schumann.

Dilbeek, Sint-Annakerk, donderdag 24 oktober om 20.30
Info: tel. 02-466 20 30 (CC Westrand) of 02-582 44 33 (CC De Plotter)

■ **ISTVAN KOVÁCS (BAS-BARITON) EN LEVENTE KENDE (PIANO)**

Over het romantisch vierluik in de Brusselse rand hebben we in Randuit van vorige maand reeds uitgebreid bericht.

Wemmel, GC De Westrand, donderdag 10 oktober om 20.30
Info: tel. 02-460 73 24
Drogenbos, Felix de Boeckmuseum, vrijdag 11 oktober om 20.30
Info: tel. 02-377 57 22

■ **EN VERDER**

Il Gardellino - Wolfgang Amadeus Mozart Machelen, Sint-Gertrudiskerk, vrijdag 18 oktober om 20.00
Info: tel. 02-254 12 15
(Gemeentebestuur Machelen)

Kolacny Pianoduo - Wolfgang Amadeus Mozart en Franz Schubert Merchtem, gemeentehuis, zaterdag 19 oktober om 20.00
Info: tel. 052-37 33 76 (Jos De Booser) en tel. 052-37 05 02 (Anita Van Vlaanderen)

Ludo Dosogne

Voor meer info over het volledige programma van het Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant kunt u terecht op tel. 016-22 21 13 of www.festivalvlaamsbrabant.be

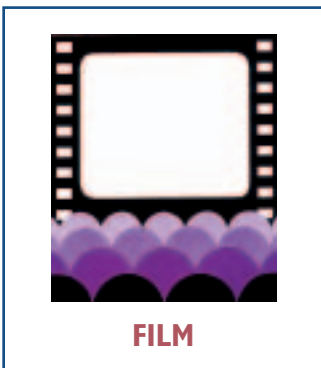
Guy Swinnen

SINGER-SONGWRITER

ZATERDAG 5 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Marc Lelangue
● 20.15

FILM

VRIJDAG 4 OKT

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381 14 51
Hoevestraat 67
Achter de schermen van **'Pauline en Paulette'** - regisseur Lieven Debrauwer vertelt anekdotes, laat filmfragmenten (inclusief bloopers) zien en onthult de betekenis en werking van o.a. postsynchronisatie, bruidage, klankdecor, enz...
● 20.00

ZONDAG 6 OKT

BEERSEL

CC De Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34
Mulholland Drive
● 20.00

ZONDAG 6 OKT

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhof 11
Stuart Little 2
● 15.00

DINSDAG 8 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Panic Room
● 20.30

DINSDAG 8 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Promises
● 20.30

WOENSDAG 9 OKT

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhof 11
Men in black 2
● 20.30

WOENSDAG 9 OKT

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75
Lilo & Stitch - Jeugdfilm Disney
● 14u30

DONDERDAG 10 OKT

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731 43 31
Beekstraat 172
Billy Elliot
● 20.00

ZONDAG 13 OKT

BEERSEL

CC De Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34
Hable Con Ella
● 20.00

ZONDAG 13 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Ice Age - jeugdfilm
● 15.00

DINSDAG 15 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Y tu Mama Tambien - knt
● 20.30

DINSDAG 15 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Irréversible - knt
● 20.30

WOENSDAG 16 OKT

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhof 11
40 Days and 40 Nights
● 20.30

VRIJDAG 18 OKT

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75
The pianist
● 20.00

ZONDAG 20 OKT

BEERSEL

CC De Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34
Spider-man
● 20.00

MAANDAG 21 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Flamenco - film om naar te luisteren
● 20.30

DINSDAG 22 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Y tu Mama Tambien - knt
● 20.30

DINSDAG 22 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Les femmes... ou les enfants d'abord
● 20.30

WOENSDAG 23 OKT

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhof 11
Y tu Mama Tambien - knt
● 20.30

ZONDAG 27 OKT

BEERSEL

CC De Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34
Lilo & Stitch - jeugdfilm Disney
● 15.00

ZONDAG 27 OKT

BEERSEL

CC De Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

About a boy

● 20.00

MAANDAG 28 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Return to Neverland
● 15.00

DINSDAG 29 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
The Sum of all Fears
● 20.30

DINSDAG 29 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Stuart Little 2
● 15.00

DINSDAG 29 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Lucia y el Sexo - knt
● 20.30

DINSDAG 29 OKT

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhof 11
Minoes
● 15.00

WOENSDAG 30 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Atanarjuat
● 20.30

WOENSDAG 30 OKT

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhof 11
About a boy
● 20.30

DONDERDAG 31 OKT

BEERSEL

CC De Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34
Ice Age - jeugdfilm
● 14.00

De Week van het Bos in de rand

FOTO: PASCAL VINGENON

In de rand, of net daarbuiten, staan ondermeer volgende activiteiten op het programma:

ZONIËNWOUDE (GROENENDAAL)

• woensdag 9 en donderdag 10 oktober vanaf 10.00

Gecombineerde dagexcursie met thema 'Van beuk tot fineerblad' met wandeling in het Zoniënwoud en bezoek aan het Bosmuseum Jan van Ruusbroec en een houtfinesbedrijf in Aarschot. Vertrek aan bosmuseum Jan van Ruusbroec, Duboislaan 4, 1560 Hoeilaart.

Vooraf inschrijven is noodzakelijk bij de Houtvesterij Groenendaal, Brusselsesteenweg 700, 3090 Overijse, tel. 02-657 22 03, fax 02-657 65 13

HALLERBOS (HALLE)

• van zondag 6 tot zondag 13 oktober

Tentoonstelling en interactief wandelparcours over het thema 'Hout als hernieuwbare en duurzame grondstof' en het 'Beestenbos' over het bos en bosdieren in het Hallerbosmuseum.

Info: Houtvesterij Groenendaal, tel. 02-657 22 03, fax 02-657 65 13

ZELLIK (ASSE)

• dinsdag 8 oktober van 10.00 tot 17.00

Opendeur houthandel Bomaco NV, IZ Doornveld, 1731 Zellik.

DILBEEK

• zondag 6 oktober om 14.00

Verkiezing van de boskabouter 2002 voor 7 tot 12-jarigen en wedstrijd van 3 bosbehoudspelen, voor de volwassenen geleide wandelingen in het natuurreservaat De Wolfspuiten. Afpraak aan natuurreservaat De Wolfspuiten, Kamerijklaan, 1700 Dilbeek
Info: E. De Jonge (Natuurpunt Dilbeek), tel. 02-567 04 38.

HALLE

• dinsdag 8 en zaterdag 12 oktober van 10.00 tot 17.00

Opendeur in houthandel Belsack, Brusselsesteenweg 190, 1500 Halle.

MOLLEM

• dinsdag 8 oktober van 10.00 tot 17.00

Opendeur in houthandel Jonckheere, Industriezone 5-26, 1730 Mollem.

Het volledige programma van de Week van het Bos voor de provincie Vlaams-Brabant is te vinden op de website van de Week van het Bos: www.vbv.be

JEZUS-EIK (OVERIJSE)

• zondag 6 oktober vanaf 14.00

Tentoonstelling en diorama over 'Hout en bodemdiertjes' in GC De Bosuil, Witherendreef 1 in Jezus-Eik (tot 27 oktober).

Interactief wandelparcours met thema 'Hout als hernieuwbare en duurzame grondstof' (tot 27 oktober 2002).

• zondag 6 oktober om 14.30

Geleide openingswandeling in het Zoniënwoud met aandacht voor duurzaam bosbeheer en talrijke aspecten van bosexploitatie zoals het opmeten van bomen, het vellen en onttoppen van grote beuken, het klieven van boshout, enz... Vertrek aan GC De Bosuil, Witherendreef 1, 3090 Overijse.

• zondag 13 oktober om 14.30

Geleide wandeling met als thema duurzaam bosbeheer in het Zoniënwoud. Vertrek aan parking Middenhut, Waterlooostenweg 1, 1640 Sint-Genesius-Rode.

• dinsdag 15 oktober om 20.00

Kruidige Avond: info-avond over de verborgen kracht van bloemen en kruiden. GC De Bosuil, Witherendreef 1, 3090 Overijse.

• zondag 20 oktober 2002 om 14.30

Wandeling 3 dreven en 3 tunnels in het Zoniënwoud. Vertrek: GC De Bosuil, Witherendreef 1, 3090 Overijse.

Info: GC De Bosuil, website www.derand.be/debosuil/vereniging, tel. 02-657 31 79

DONDERDAG 31 OKT

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhof 11

Lord of the Rings

• 15.00

ZONDAG 3 NOV

BEERSEL

CC De Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

Bully

• 20.00

VAN 4 TOT 13 OKT

ALSEMBERG

Krommedelle 31

Artemisia - Jef Couck, Welmoed Van Eck, Dorien Putman, Annie Claessens, Koen Schrever

• 4 en 11/10 van 17.00 tot

21.00, 5, 6, 12 en 13/10 van

14.00 tot 18.00 - vernissage op

3 oktober om 19.00

VAN 5 OKT TOT 30 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Leen Voet en Ives Maes

• doorlopend - vernissage op

4 oktober om 19.30

VAN 9 OKT TOT 4 NOV

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24

Kaasmarkt 75

Fotografiecircuit: Lucille

Feremans - BodyVision

• doorlopend

VAN 19 OKT TOT 30 NOV

OVERIJSE

Galerie EXPO411 02-688 28 01

Stafh. Braffortlaan 1

Troy (Amerikaanse Art Brut kunstenaar)

• van woensdag tot zondag van

14.00 tot 18.00

VAN 21 TOT 26 OKT

MEISE

Exporuimte Bibliotheek

02-272 00 28 (Cultureel Web Meise)

Brusselsesteenweg 44 bus 1

Expo ter gelegenheid van de Wetenschapsweek

• 21/10, 22/10, 25/10 van 16.00

tot 20.00, 23/10 van 13.00 tot

17.00, 26/10 van 9.00 tot 13.00

TOT 27 OKT

TERVUREN

Art Gallery Charlotte Van Lorreinen

Nieuwstraat 16 02-306 35 73

Maio Wassenberg

• vrijdag, zaterdag en zondag van

14.00 tot 19.00 of op afspraak

TOT 31 OKT

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam (cafeteria) 02-731 43 31

Beekstraat 172

Anne-France De Bruyn -

keramiek

• doorlopend

VOORDRACHTEN

VRIJDAG 25 OKT

ZELLIK

't Mankement 02-466 89 99

Noorderlaan 4 (Erik Meerschaut)

Gespreksavond over windenergie

• organisatie: Natuurpunt Asse

• 20.00

ZATERDAG 26 OKT

MEISE

Cultureel Web Meise 02-272 00 28

Brusselsesteenweg 69 (Cultuurzaal)

Wetenschap en poëzie:

audiovisuele voorstelling ter gelegenheid

van de Wetenschapsweek door 'De Blauwe

Engel' i.s.m. 't Verloren Uurke

• 20.00

ZONDAG 27 OKT**MEISE**

Cultureel Web Meise 02-272 00 28
Brusselsesteenweg 69 (Cultuurzaal)

Dirk Frimout en het Belgisch Instituut voor Ruimte Aëronomie (KMI) (ter gelegenheid van de Wetenschapsweek)

● 15.00

CURSUSSEN**VRIJDAG 18 OKT****ZAVENTEM**

Parochiecentrum Sint-Maarten
Veldeke 1 02-305 06 64

Opfriscursus verkeersreglement voor autobestuurders

● 20.00

VRIJDAG 25 OKT**OVERIJSE**

CC Den Blank
02-687 56 65 (Gerard Charlier) en
016-31 16 70 (Universiteit Vrije Tijd)
Begijnhof 11

Start cursus **'Tussen woord en werkelijkheid. Over taal, taalgebruik en taalkunde'**

door Filip G. Droste

• organisatie: Davidsfonds Reg. Overijse-Huldenberg m.m.v. CC Den Blank

● 14.00

ZATERDAG 30 NOV**WATREMAAL-BOSVOORDE**

GC Wabo 02-657 08 18
Delleurlaan 39-43 (L. Nieuwborg)

Start cursus **'Eutonie voor leerkrachten'** - 'De grond kan je tot ervaringen van stabiliteit, rust (zelf)vertrouwen en geborgenheid brengen'

• organisatie: Vormingscentrum Samen

● 9.15

VARIA**ZATERDAG 5 OKT****DUISBURG (TERVUREN)**

Pachthof Stroykens

02-767 10 53 (Marc Trappeniers)
Merenstraat 19

Pompoenenweging**ZONDAG 6 EN 13 OKT****BRUSSEL****Stadstoers per stoomtrein**

ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Jonction, de spoorwegtunnel tussen het Noord- en Zuidstation

02-218 38 78 (inschrijven verplicht)

● vertrek om **10.12, 11.12 en 12.12** in station Kapellekerk

MAANDAG 7 OKT**GRIMBERGEN**

CC Strombeek
Gemeenteplein

Diavoorstelling Toscana

• organisatie: VTB-VAB Strombeek-Bever

● 20.00

VRIJDAG 11 OKT**SINT-GENESIUS-RODE**

GC De Boesdaalhoeve 02-381 14 51
Hoevestraat 67

Boesdaalquiz

• ter gelegenheid van 5 jaar GC De Boesdaalhoeve

● 20.00

ZATERDAG 12 OKT**WEZEMBEEK-OPPEM**

GC De Kam 02-731 87 81
Beekstraat 172

Tweedehandsbeurs

met kinderrommelmarkt

• organisatie: Gezinsbond

● 13.00 - 16.00

ZONDAG 13 OKT**WEZEMBEEK-OPPEM**

GC De Kam
Beekstraat 172

Sport- en spelnamiddag

om 15.00 optreden Lia Linda

• organisatie: Chiro Berkenbloesem en Culturele Raad

● 14.30 - 17.30

VRIJDAG 18 OKT**BEERSEL**

CC De Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34

5de Meentquiz

• vooraf inschrijven

● 20.00

ZATERDAG 19 OKT**DILBEEK**

Bus off - Rock in! - Jeugdhuiszocht van de 6 Dilbeekse jeugdhuizen, met 6 optredens in de verschillende jeugdhuizen (gratis busvervoer voorzien)

02-582 46 20 (Jeugdendienst)

www.jeugd.dilbeek.be

ZATERDAG 19 OKT**SINT-GENESIUS-RODE**

GC De Boesdaalhoeve 02-381 14 51
Hoevestraat 67

Circus Hoetchacha - workshop

circustechnieken van 13.30 tot 15.30

Voorstelling workshop om 16.00

Optredens en infostanden van Rodense

verenigingen van 17.00 tot 20.00

Fuif in Ons Parochiehuis met StuBrudj

Christophe Lambrecht i.s.m. Jeugdhuis

Animoro vanaf 21.00

• ter gelegenheid van 5 jaar GC De Boesdaalhoeve - doorlopend streekbierencafé

Terugblik op Sabena

Tijdens de tentoonstelling op 18, 19 en 20 oktober pakt de Van Dijkkring van Zaventem uit met schilderijen, posters, documenten, postkaarten, zegels, kleding, (prent)kaarten, film, maquettes en allerhande gadgets die herinneren aan de bloeiende luchtvaartmaatschappij van weleer. Op 7 november 2001 werd het lot van SABENA bezegeld. Daarmee kwam een abrupt einde aan bijna 80 jaar luchtvaartactiviteit van de maatschappij. Die 'crash' veroorzaakte een sociaal-economisch drama: duizenden werknemers, waaronder sommige leden van de kunstkring, stonden op straat. De Van Dijkkring laat zich evenwel niet in met de oorzaken van die teloorgang. Met hun tentoonstelling 'Remember SABENA' willen ze een positief beeld ophangen van een bedrijf dat meer dan 100 bestemmingen aandeed, verspreid over vier continenten. Een van de leden van de kunstkring die in het Zaventemse gemeentehuis tentoonstelt is Franky Van Praet. Met zijn gezin woont hij in Machelen op een boogscheut van de luchthaven. Jarenlang beheerde hij de wisselstukken voor de vliegtuigen op de luchthaven. Tegenwoordig werkt hij op de productieafdeling van SABENA Technics. Zijn job bij de luchtvaartmaatschappij leverde hem niet alleen goedkope vliegtickets op naar zijn geliefkoosde bestemmingen, maar inspireerde hem vooral ook voor zijn schilderijen en pentekeningen. Hij munt uit in accurate schetsen van monumenten, straat- en dorpsgezichten. Sedert 1979 houdt hij een tot twee keer per jaar een tentoonstelling. In 1996 en 1997 exposeerde hij in Curaçao. Nu neemt hij deel aan de groepstentoonstelling van de Van Dijkkring.

Gerard Hautekeur

De tentoonstelling 'Remember Sabena' in het gemeentehuis van Zaventem is gratis toegankelijk op 18 oktober van 20.00 tot 23.00, en op 19 en 20 oktober telkens van 14.00 tot 19.00.

COLOFON

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 november tot 4 december 2002 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 9 oktober a.s.

U kunt uw gegevens faxen naar 02/767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be.

U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres:

Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse, met de vermelding RandUit Agenda.

Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de Gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand.

Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand.

REDACTIE Petra Goovaerts.

De pictogrammen die de verschillende rubrieken aanduiden zijn

van de hand van Chris Vandendriessche.

VORMGEVING Mega.L.Una, Brussel

DRUK A. De Cuyper-Robberecht, Zele.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Henry Coenjaarts, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse.

RandUit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Lang geleden, in de tijd van het Grote Zoniënwood, waren sommige toekomstige Brusselse randgemeenten niet meer dan besloten nederzettingen in het bos. Je had er aanloop van wie er moest zijn en de landwegen lagen er rustig bij. Maar ook toen was Asse al anders. Daar heerste nooit rust. De plaats was als verkeersknooppunt geboren - de drukte bij een bron. De Romeinen hielden er halt, maakten van de plaats een versterking en legden er straten aan. Altijd waren er behalve de mensen die bleven, de vele mensen die passeerden, op reis van Brabant naar Vlaanderen of omgekeerd, en heen en weer naar Brussel. Dat is vandaag niet anders. Het is je geraden extra goed uit te kijken als je 'de doortocht', alias de as van Asse, oversteekt.

Het oud zeer van Asse

Maandag. De zon schijnt, de nieuwe schoolweek is ingezet en de juf geeft haar jongens van de derde klas een wandelles in verkeersveiligheid. Die les begint op het trottoir voor de school, waar de juf en het vijftiental kinderen op een kluitje staan, klaar om samen de straat over te steken. Ze kijken goed uit, zien links een vrachtwagen aankomen in de lichte bocht die de Steenweg er maakt. Maar in plaats van die bocht te nemen, rijdt de vrachtwagen met grote snelheid rechtdoor, het trottoir op, de kinderbende in. Zo werd maandag 25 april 1966 de zwartste dag in de naoorlogse geschiedenis van Asse. Tien jongetjes dood. Vier jongetjes en de juf zwaargewond. De chauffeur van de vrachtwagen was een man uit Bekkerzeel, een gehucht van Asse. Hij reed voor de plaatselijke bakkerij De Man. Die had vooraan op haar vrachtwagen als logo een bodybuilder staan, en zo kwam het dat de kranten het hadden over de dronken chauffeur van 'de bakkerij Superman'.

De krachtpatser

Het drama van Asse was een nationale ramp. Ik, toen een eerstejaarsstudente, las erover in de krant en staarde naar de foto van de vrachtwagen zoals die een aantal meter voorbij de school tot stilstand was gekomen. De foto was in vooraanzicht genomen, de vrachtwagen scheen onderaan ingedeukt en zag er verder intact uit. Op de hoge laadbak achter de cabine prijkte de stoere man - de krachtpatser, dronkaard, doodrijder. Het detail van de Superman trof me zo dat het was of de man me een uppercut gaf om nooit te vergeten. Asse werd voor mij synoniem met moorddadig verkeersgeweld.

Er kwam een tijd dat ik voor mijn werk regelmatig door Asse naar Dendermonde reed, een doorrijder was die terughdacht aan de doodrijder. 'Waar zou het precies gebeurd zijn?' vroeg ik me af, terwijl ik intussen vergeten was dat het drama zich voor de schoolpoort had afgespeeld. 'In het centrum, aan het gemeentehuis', beeldde ik me in, aangezien de vrachtwagen de dorpsbewoners recht in het hart had getroffen.

'Laat me die spookrijder in mijn hoofd bezweren', besloot ik onlangs. Ik raketelde mijn oude vragen naar het drama van Asse op. Wat is er precies gebeurd? Waar, wanneer, waarom is het gebeurd? Wat blijft van zo'n gebeurtenis hangen?

Ik zocht eerst uit of ik me de foto van de vrachtwagen juist herinnerde en het detail van de krachtpatser klopte. De kranten uit die tijd (vergeeld archiefpapier en microfilms) gaven me uitsluitel: de bodybuilder stond te pronken in zijn sliepje, showde de spierbal in zijn geheven rechterarm en heette gewoon 'De Man'. Maar dit keer werd dat ene detail verdrongen door het hele verhaal, over juf Magda die haar vijftien scholliertjes een les in verkeersveiligheid wilde geven. Twee van de tien dode jongetjes waren broertjes, Bart en Koen. Drie van de tien kinderen waren de week voordien verjaard, acht geworden. Juf Magda was twintig, pas aan het werk als onderwijzeres. Chauffeur Miel, 44, was licht gekwetst aan de neus en moest 'tegen de woede van de toegelopen en opgewonden menigte beschermd' worden. Het drama van Asse speelde zich zesentertig jaar geleden af, maar is hoegenaamd niet gedateerd, integendeel. Het

lijkt eerder een ongeneeslijke kwaal te zijn dan oud zeer. Bovendien zijn lessen in verkeersveiligheid meer dan ooit een must.

Maanden en jaren later

In het oude weekblad *Zondagmorgen* stoot ik op een reportage die negen maanden na het ongeluk, eind 1966, werd gemaakt. In de vierde klas van de gemeentelijke jongensschool in Asse-Walfergem zitten maar drie leerlingen, Hans, Ivan en Werner, drie van de vier overlevenden. De vierde jongen is ook van zijn verwondingen hersteld, maar zit het derde jaar over. De vader van Hans wordt geïnterviewd. Over hoe het nu gaat

met zijn kind: 'Op dit ogenblik heeft hij een ernstig spraakgebrek, door dat gebroken kaakbeen, en door die scheve tanden.' Over hoe het nu gaat in Asse, waar hij 'voortdurend oog in oog komt te staan met mensen wiens kind is doodgebleven'. Over de juridische afwikkeling van de zaak: de kosten van de rechtsbijstand, de uitkering van de verzekering, 'allerlei duistere machinaties' waarover de vader voorlopig niet wil uitweiden en waarmee ook de ouders van de dode slachtoffertjes geconfronteerd worden. Juf Magda is thuis, maar laat haar moeder de reporter afschepen. Ze herstelt langzaam, heeft haar beide benen nog in een gipsver-

Het kerkhof van Asse-Walfergem

band. 'Het was een te grote schok voor haar. Zij wil alleen nog vergeten,' zegt de moeder. Doodrijder Miel zit in de gevangenis, kreeg 21 maanden en levenslang rijverbod. Zijn vrouw probeert haar plan te trekken in het café van het echtpaar in Bekkerzeel en in hun gezin van vier kinderen. 'Zolang hij in de gevangenis kan werken, kent hij rust,' zegt ze. 'Maar 's nachts, en op vrije dagen, zit hij voortdurend te piekeren over de ramp die hij heeft veroorzaakt.' De reporter voert verzachtende omstandigheden aan: de beroepschauffeur werkte zich kapot, reed acht uur per dag voor een plaatselijke aannemer en acht uur voor de bakkerij. De dag van het ongeluk had hij er al twaalf uur opzitten, en behalve dat hij gedronken had (tussendoor, in zijn eigen café) was hij doodvermoeid. Er staat een foto van de man bij de reportage zoals hij in zijn beste pak en als een geslagen hond op de bank voor zijn rechters zat. 'De mensen van Bekkerzeel veroordelen hem niet,' zegt zijn vrouw, 'en als hij vrijkomt, mag hij terug aan het werk bij zowel de bakker als de aannemer, binnenshuis dan.'

Op foto's van toen is het verdriet onmeetbaar en het drama tienvoudig. Tien kinderkiestjes op een rij, tien bloemenruikers onder de lege kapstok van de derde klas, tien rouwkransen tegen de blinde muur van de school. Het is vandaag niet anders: tien kindergraven op een rij op het kerkhof van Asse-Walfergem. Ieder kind kreeg een eigen steen met een portretje erop, en onder zijn naam ook die van zijn ouders. De tien kinderen samen kregen een marmeren gedenkplaat, 'Zalig aandenken aan de slachtoffertjes van het verkeersongeval te Walfergem 25 april 1966'. De plaat moet ooit naar beneden gevallen zijn en ligt nu in stukken op de grond - des te schrijnender, die gebroken tekst.

Kerkhoven

De tijd kan de wonden van 1966 niet hebben geheeld, maar de dood ontfermde zich intussen over alle hoofdrolspelers in het drama. Ik ga dan ook niet op zoek naar overlevenden, blijf om me heen kijken op de verschillende kerkhoven van Asse.

Chauffeur Miel werd 78 en stierf in 2000, een jaar na zijn vrouw. Hij ligt begraven onder de kerktoren van Bekkerzeel, het gehucht waarnaar hij na zijn gevangenschap terugkeerde. 'Hij en zijn vrouw leefden op een laag pitje, woonden in het oud-gemeentehuis,' vertelt me iemand die het wel en wee van Asse op de voet volgt. 'Nadat zij gestorven was, doofde hij helemaal uit.' Er staan bloemen en lieve tekstjes van de kleinkinderen op hun graf, en van beide doden een portretje. Zij lacht vriendelijk, hij kijkt beduusd. Wie weet heeft hij levenslang gepiekerd over de ramp die hij heeft veroorzaakt.

Juf Magda werd maar 54 en stierf ook in 2000. Ze ligt begraven op wat je het kerkhof Asse-Centraal kan noemen. De juf keerde destijds na haar herstelperiode niet terug naar de school, maar ze bleef in Asse wonen en werken. Ze trouwde er ook en bracht er haar kinderen goed en wel groot. Maar het noodlot sloeg een tweede keer in haar leven toe, deze keer toen ze pas in de vijftig was, op weg naar haar pensioen. Bloedklonter, coma, een verblijf in een te-

Het vroegere schoolgebouw is nu een woonerf

huis, maar geen herstel. Haar graf oogt mooi en sober. Het stemt me van alle graven die ik bezoek het meest tot nadenken, ook omdat zij een jaar ouder was dan ik en net als ik de moeder van drie kinderen.

Wat mooi en troostend dat de doden van het drama allemaal in Asse begraven liggen, en daar op verschillende kerkhoven. Ze blijven des te onvergetelijker onder de mensen daar, en toch zijn de herinneringen aan het verkeersongeluk niet al te dramatisch geconcentreerd op één plaats.

Pas verhuisd

Mensen vergaan, plaatsen blijven bestaan. Het schoolgebouw, de blinde muur aan de straatkant, het trottoir ervoor: ik herken de plaats van het onheil onmiddellijk wanneer ik er langsrijd. Maar het gebouw is geen school meer. Naast de poort in de blinde muur bevinden zich vele brievenbussen en langs het trottoir staan bomen. De voormalige gemeentelijke jongensschool is tot een woonerf verbouwd, en de plaats van het drama ligt er fris, levendig en jeugdig bij. Bijna tien jaar geleden verhuisde de kleuterafdeling van wat nu de gemeentelijke basisschool heet naar een veiliger plek, vijf jaar geleden volgde de rest van de school, jongens en meisjes van acht tot twaalf. Ze namen het plakkaat dat herinnerde aan hun tien onfortuinlijke voorgangertjes met zich mee en hingen het opnieuw op in hun nieuwe school. Die ligt in het groen achter de kerk van Walfergem, met een lange oprit van de schoolpoort naar het schoolgebouw, aan

een straat met een verkeersdrempel waarin vrachtwagens nauwelijks kunnen passeren. Die verhuizing en veilige ligging vind ik eigenlijk de sterkste herinnering aan het drama van 1966 - het passende vervolg van de les in verkeersonveiligheid die op die verschrikkelijke maandag 25 april aan Asse en het hele land werd gegeven.

Ik zoek ook uit of Asse synoniem is met nog iets anders dan gevaarlijk verkeer en of ik de Superman in mijn hoofd door iemand anders kan vervangen. En ja hoor, ik stoot op de Hopduvel. Hij was eeuwenlang de schrik van de hopboeren, want raasde eind augustus soms stormachtig door hun vederlichte hobbellen. Die hopramp is intussen een verhaal van folklore, geen verhaal van oud zeer. Ik vertel het liever een andere keer.

Brigitte Raskin

Met dank aan Frans De Backer, Robert Matthyssen, Elke Willemse en enkele kerkhofgangers en -kenners in Asse.

De Standaard van 26 april 1966

Wij thuis zijn sterk eurobenieuwd. Als iemand een vreemde euromunt heeft vastgekrepen, bekijken we die met kinderlijke verrukking. Het Griekse stuk van € 1! 'Deze munt is voorzien van een uil, die is overgenomen van een Atheense munt van vier drachme uit de vijfde eeuw voor Christus.' Het kostte tijd om via internet uit te zoeken wat er precies op de nationale zijde van de euromunten staat - ik kreeg de indruk dat ontwerpers en opstellers van eurosites zich niet kunnen voorstellen dat een mens behoefte heeft aan die essentiële informatie. Maar goed, ik vond wat ik zocht, op <http://www.euro.ecb.int/nl/section/euro0/> enzovoort.

Wij collectioneren ook. In ruil voor mijn Oostenrijkse 2 cent, de edelweiss, heb ik een Albert van een hele euro gegeven en dus € 0,98 betaald. Een dure koop, maar een mooi muntstuk meer, lelijk zakgeld minder. Op de Oostenrijkse 5, 2 en 1 cent staan respectievelijk een alpenprimula, een edelweiss en een gentiaan, symbolen voor 'de verantwoordelijkheid van de mens voor het milieu en de rol die Oostenrijk speelt in de ontwikkeling van een milieubeleid op Gemeenschapsniveau'. Oostenrijk heeft zijn best gedaan, pakte uit met een zinvolle collectie euromunten - de bloemen, drie gebouwen en twee mensen. Op € 1 staat Mozart en op € 2 warempel een vrouw, de pacifiste Bertha von Suttner. Ook op de Griekse € 2 staat een vrouw, Europa zelve, natuurlijk met stier Zeus erbij. Griekenland, Italië en Oostenrijk vormen volgens ons de top 3 van de euromuntenlanden, maar over de volgorde bij de prijsuitreiking zijn we het nog niet eens. Dat geldt ook voor de keuze van Europa's Mooiste, waarvoor de drie genomineerden alledrie munten van 1 € zijn: behalve de Finse vliegende zwanen en de Griekse uil ook

FOTO: RITA DANHEILS

Europa's Mooiste

De euro is een zegen. Ik geniet ervan in Parijs een koffie met croissant te kunnen betalen met mijn zakgeld. Ik maak van de buitenlandse gelegenheid gebruik om àl mijn Belgische euromunten kwijt te raken, wég met die lelijke Albert. Ik draai benieuwd de munten om die me bij een betaling worden teruggegeven. Want ik probeer mijn jongste zoon de loef af te steken door het vastkrijgen van een Fins stuk van 1 €, de zwanenvlucht.

de Italiaanse Da Vinci met zijn ideale proporties van het menselijk lichaam. Mijn zoon is muzikant en vindt het prima dat de Ieren, die zich beperkten tot een en dezelfde nationale zijde voor hun acht munten, voor een muziek-instrument kozen, de Keltische harp. Als het aan mijn zoon zou liggen en hij zich moet beperken tot één ding, prijkt op de acht Belgische munten een saxofoon. Als hij de Belgische collectie mag uitbreiden tot een aantal symbolen, komt de saxofoon op het elementaire stuk van 1 € terecht.

Want wij ontwerpen een Belgische collectie. Dat doen we bij wijze van gezelschapsspel, maar ook uit frustratie. De Belgische Alberts zijn de lelijkste munten van de hele unie. Daarmee moeten we dagelijks leven, die ondingen moeten we andere Europeanen meegeven. Een eerste spelronde leverde de vol-

gende Belgische euromuntcollectie op. Op 1 cent het Atomium, op 2 de Leeuw van Waterloo en op 5 het Belfort van Brugge. Op 10 cent een Gilles van Binche, op 20 Ambiorix, op 50 Kuifje. Op € 1 de saxofoon en op € 2 een schilderspalet. Dat laatste was een compromis, een symbool zeg maar, dat naar de vele schilders verwijst op wie we trots zijn: Van Eyck, Bruegel, Magritte en de anderen.

'Dat kan niet,' vond mijn oudste zoon bij de volgende ronde. 'Nederland, Frankrijk, Italië en de anderen kunnen net zo goed met een schilderspalet uitpakken. We zetten Rubens op die munt. Die staat dan voor de hele bende én is een Europees personage.' Daar viel geen speld tussen te krijgen. Rubens was des te meer oké omdat hij het probleem beslechtte van het onvoldoende Vlaamse gehalte van ons eerste lijstje. Om de Walen niet te beledigen, hadden we dat min-

stens zo Waals als Vlaams gemaakt, en gemakkelijkschalve zeer Brussels-Belgisch.

'We blijven wel de Fransen beledigen', vervolgde iemand. 'De Leeuw van Waterloo moet weg' Dat werd algemeen aanvaard. 'We draaien de driehoek om, en maken er een zak friet van', grapte de plezantste thuis. 'Frietten, en dan al dat atomium, we vervallen in cliché's. Terwijl we Manneken Pis vooraf uitsloten.'

Friet is flauw. Het atomium is lelijk, nog lelijker dan Albert. Hoe kunnen we een sierlijke krul van Horta vergeten zijn?

We zijn van voren af aan herbegonnen en nog altijd bezig. Aan Rubens, de saxofoon, Kuifje en het Belfort van Brugge wordt niet meer geraakt. Reinaert de Vos heeft de kop opgestoken. Wég met de kop van Albert.

Brigitte Raskin

Vlaams-Brabants of nationaal overleg over Zaventem?

Er bestaan momenteel twee instanties waar overleg wordt gepleegd om de milieuhinder van de luchthaven van Zaventem, en dan vooral de geluidsoverlast, binnen de perken te houden. Vlaams milieuminister Vera Dua én federaal verkeersminister Isabelle Durant installeerden allebei een overlegforum. Gouverneur De Witte van Vlaams-Brabant is niet echt opgetogen over deze gang van zaken.

In de Overlegcommissie Dua, die in 2000 tot stand kwam op initiatief van de minister, zetelen uitsluitend belanghebbenden uit Vlaams-Brabant, zoals vertegenwoordigers van de overheid, het bedrijfsleven en de actiegroepen. In het Overlegforum van de Luchthaven (OL) dat recent door federaal verkeersminister Isabelle Durant in het leven werd geroepen, zetelen naast Vlaams-Brabantse betrokkenen ook vertegenwoordigers van de Brusselse overheid en van actiegroepen uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Die zeer ruime samenstelling van het OL en de daaruit voortvloeiende talrijke belangenconflicten bemoeilijken volgens gouverneur De Witte een constructieve aanpak van de milieuhinder ten behoeve van de inwoners van Vlaams-Brabant. Hij is dan ook van mening dat de Overlegcommissie Dua, waarvan hij zelf voorzitter is, 'beduidend betere garanties biedt om tot zinvol overleg te komen over de problemen die te maken hebben met de luchthaven van Zaventem'. De Witte vindt het wel wenselijk dat er 1 of 2 keer per jaar overkoepelend overleg zou komen met belanghebbenden uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Zelfde golfengte

Vlaams minister van Leefmilieu Vera Dua zit klaarblijkelijk op dezelfde golfengte als de gouverneur. Haar kabinetsmedewerker Rudy Daems laat weten dat Dua bij Isabelle Durant twee aparte Vlaams-Brabantse en Brusselse overlegstructuren

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

beplette die 1 à 2 keer per jaar samen zouden vergaderen over een aantal gemeenschappelijke thema's. Volgens Daems ziet minister Durant het overleg over de luchthaven echter liever gebeuren binnen het door haar gecreëerde OL. Dat wil geenszins zeggen dat Dua haar Overlegcommissie zomaar zou opheffen. Rudy Daems: 'Er is expliciet voor-

'Het grote aantal deelnemers in het Overlegforum van de Luchthaven zal een constructieve gedachtewisseling bemoeilijken'

zien dat het OL pas ophoudt te bestaan als er een gelijkaardige overleginstantie zou komen die gelijke waarborgen biedt. Minister Dua wil beide overlegforums een half jaar tot een jaar samen laten bestaan om daarna uit te maken of het OL dezelfde garanties biedt als haar Overlegcommissie.'

Voor- en nadelen

Dolf Cauwelier van Wakker Tervuren en tevens de eerste voorzitter van het OL vindt dat deze federale overlegformule het grote voordeel heeft dat ook de Brusselse 'lawaaislachtoffers' mee aan tafel kunnen zitten. 'Daarnaast vind ik het belangrijk dat een paar Brusselse organisaties met uitgesproken meningen over geluidsbestrijding nu verplicht zijn hun mening te toetsen aan wat ervaren wordt in Vlaams-Brabant. Ik reken

erop dat er meer wederzijds begrip groeit, ja zelfs samenwerking'. Wat denken de lawaaiaactivisten van heel deze discussie? Roger Vermeiren van de Actie Noordrand, die in beide overlegorganen zetelt, stelt nog geen keuze te hebben gemaakt tussen beide overlegmodellen. 'Ze hebben allebei voor- en nadelen. In het OL zal het wegens het grote aantal deelnemers veel moeilijker zijn om een consensus te vinden, maar als die er eenmaal is zal die ongetwijfeld veel meer impact hebben dan een consensus in de Overlegcommissie Dua.' Van beide overlegcomités verwacht Vermeiren overigens geen 'mirakeloplossingen'. Meer heil ziet hij in de pas opgerichte ombudsdienst.

Luc Vanheerentals

Bundesweite oder regionale auf Vlaams-Brabant beschränkte Beratungen über Zaventem?

Es gibt zur Zeit zwei Institutionen, in denen Beratungen darüber geführt werden, wie die Umweltbelastungen - insbesondere die Lärmbelastung - des Flughafens Zaventem in Grenzen gehalten werden können. Die Flämische Umweltministerin Vera Dua und die Bundesverkehrsministerin Isabelle Durant richteten beide ein Beratungsforum ein. Im Beratungsausschuss Dua sitzen nur Interessenvertreter aus Vlaams-Brabant. Im Beratungsforum Durant haben daneben auch Vertreter aus der Region Brüssel-Hauptstadt ihren Sitz.

van huizen en tuinen

Bestaan er nog houthakkers?

Elk jaar wordt een specifiek thema belicht, zoals stadsbossen, speelbossen, kunst in het bos,... Dit jaar is gekozen voor het thema 'hout als hernieuwbare en duurzame grondstof'. Vroeger was hout enorm belangrijk voor klompenmakers, houtsnijders, draaiers, wagenmakers,... Op een paar decennia zijn veel van deze toepassingen verdwenen of vervangen door moderne technologieën. Maar de toepassingen van hout zijn vandaag nog even talrijk als er boomsoorten en struiken zijn: bouw- en constructiehout, papier, brandhout, houten meubilair, spaanderplaten, laadborden, om er maar enkele te noemen.

Houtproductie

Vlaanderen importeert per dag een volume van meer dan 400 vrachtwagens hout. Is er in de bossen van Vlaanderen nog plaats voor houtproductie? Kan die productie worden geoptimaliseerd zonder de ecologische en de recreatieve functie te schaden? Hoe wordt dat hout verwerkt? Bestaan er nog houthakkers en houtzagerijen? Welke eindproducten worden uit Vlaams hout vervaardigd? Op deze en andere vragen wil de Week van het Bos een antwoord geven aan de hand van tentoonstellingen, voordrachten en bezoeken aan houtvesterijen en houtverwerkende bedrijven en houthandels. Het bos is voor veel mensen natuurlijk op de eerste plaats één van de meest geliefde ontspanningsplekken. Om er te wandelen, te joggen, te fietsen, of te genieten van de planten en de dieren, van de rust en kalmitte. Ook daaraan wordt uitgebreid aandacht

Van 6 tot 13 oktober zet de afdeling Bos & Groen van de Vlaamse Gemeenschap haar bossen in het (herfst)zonnetje. Dat doet ze nu al 24 jaar lang tijdens de Week van het Bos. Van een kleinschalig bosfeest op één locatie is deze gebeurtenis uitgegroeid tot een groots evenement in heel Vlaanderen dat elk jaar tienduizenden bezoekers trekt. Op tal van plaatsen in Vlaanderen worden tijdens die week boswandelingen, tentoonstellingen en dergelijke georganiseerd.

besteed tijdens de Week van het Bos met talrijke boswandelingen en speciale activiteiten voor kinderen. Tenslotte is de Week van het Bos elk jaar ook een ideale gelegenheid om zowel beleidsmakers als het grote publiek te sensibiliseren voor het economische, ecologische en sociaal-recreatieve belang van bossen en om de roep om meer en duurzaam beheerde bossen te ondersteunen.

Stadsbossen

Vlaanderen telt momenteel ongeveer 140.000 hectaren bos, waarvan zowat 80 à 90.000 hectaren in privé-bezit zijn, een goede 20.000 hectaren zijn eigendom van diverse openbare besturen en nog eens een goede 20.000 hectaren van het Vlaams Gewest. Vol-

gens het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen dat in 1997 in het Vlaams Parlement werd goedgekeurd, zou er tegen het jaar 2007 in totaal 20.000 hectaren nieuw bos moeten worden aangeplant. Die doelstelling is wellicht wat te optimistisch, maar de huidige regering streeft er toch naar om tegen het einde van de legislatuur over twee jaar de nieuwe bosuitbreidingsgebieden ten minste planologisch vast te leggen. Bij de keuze van de bosuitbreidingsgebieden zal op de eerste plaats gezorgd worden voor uitbreiding van bestaande bosgebieden of het met elkaar verbinden van versnipperde bossen. Een tweede prioriteit is de aanleg van stadsbossen in de onmiddellijke omgeving van de grote stedelijke agglomeraties. In de nieuwe bossen zullen bij voorkeur inheemse en zelfs autochtone bomen worden aangeplant, waarvan wordt aangenomen dat die ecologisch interessanter zijn en ook duurzamer. Ook privé-eigenaars worden er via subsidiëring toe aangezet om inheemse bomen te planten en hun bossen op een duurzame, natuurgerichte manier te onderhouden.

Paul Geerts

Info: Vereniging voor Bos in Vlaanderen, Geraardsbergsesteenweg 267, 9090 Gontrode tel: 09-252 21 13 of Vlaamse Infolijn: 0800-3 02 01

e-mail: weekvanhetbos@vbv.be

website: www.vbv.be

Op pag. 20 van Randuit vindt u meer details over het programma van de Week van het Bos in de rand.

Multiculturele school doet niet onder voor andere scholen

Even leek het erop dat er een nieuwe schoolstrijd in de maak was. De lokale media berichtten in juni over 'de Vlaamse leegloop' van de gemeentelijke lagere school De Regenboog in Zellik, ten voordele van de gemeenteschool van het naburige Relegem. Uit vrees voor pedagogische achterstand zouden Vlaamse ouders de multiculturele Regenboog voor de relatief 'witte' school van Relegem ruilen. 'Niets van aan' beweert Dirk Mortier, directeur van De Regenboog in Zellik. 'Wij merken niks van een uittocht. Integendeel. Ons leerlingenaantal stijgt. We starten dit schooljaar met zo'n 220 leerlingen. Dat zijn er vijftien meer dan vorig jaar.'

De Regenboog is een multiculturele school, daar kan niemand om heen. Er zitten meer anderstalige leerlingen in De Regenboog dan in alle andere scholen van Asse. Ongeveer één derde van de Regenboogangangers spreekt thuis geen Nederlands. Volgens Mortier is daarvoor een simpele verklaring: 'Het merendeel van de anderstaligen zijn kinderen van vreemdelingen uit het Breugelpark wat verderop, een verzameling flatgebouwen die volgepropt zitten met migranten. Die kinderen werden systematisch naar onze school doorverwezen, met als gevolg dat we nu met een hoog percentage anderstaligen werken. Tot vorig jaar zond het OCMW elke nieuwkomer in Asse naar onze school. Ondertussen hebben we met de gemeenteschool van Asse een akkoord bereikt. Kinderen die in het centrum wonen, mogen hier in de voormiddag Nederlands komen leren in de klas voor anderstalige nieuwkomers, maar 's middags keren ze terug naar hun eigen klas in Asse. Deze regeling heeft niet alleen het voordeel dat in De Regenboog de concentratievorming wordt tegengegaan, ook de kinderen zelf hebben er baat bij. Een Turks kind dat de klas deelt met nog zes andere Turken, heeft veel minder behoefte om Nederlands te leren, dan een Turks kind dat heel alleen tussen Nederlandstaligen zit. In het laatste geval is de noodzaak om het Nederlands onder de knie te krijgen automatisch veel groter.'

Wandelen gestuurd

Het verschil tussen Oost-Europese en Aziatische inwijkingen enerzijds, en migranten uit Afrika anderzijds is volgens Mortier opmerkelijk. 'Migranten van Afrikaanse komaf spreken meestal Frans. Als ze zich in Zellik vestigen, zijn ze vaak niet gemotiveerd om Nederlands te leren omdat ze

die taal niet echt nodig hebben. De bakker, de slager... iedereen in Zellik spreekt een mondje Frans, en bovendien wonen hier nog heel wat Franstaligen. Voor de vluchtelingen uit Oost-Europa en Azië ligt de situatie helemaal anders. Zij spreken geen enkele taal waarmee ze zich hier kunnen redden, waardoor de behoefte om Nederlands te leren veel groter is. Deze ouders stellen zich doorgaans ook ontvankelijker op voor alles wat met de school te maken heeft, net omdat het Nederlands voor hen van cruciaal belang is.' Ondanks de hoge concentratie anderstaligen, mag de gemeenteschool geen leerlingen weigeren. 'Onze school

staat open voor iedereen, maar dat kan niet gezegd worden van alle scholen in de buurt', aldus de directeur. 'Vaak hebben anderstalige gezinnen hun kind al op drie plaatsen proberen in te schrijven, voor ze in De Regenboog terecht komen. Veel scholen sturen hen zonder blikken of blozen wandelen. Niet omdat ze niet weten hoe ze anderstaligen Nederlands moeten leren, maar omdat ze nu eenmaal het etiket 'eliteschool' willen voeren. Er is wel een mentaliteitsverandering bezig, maar voorlopig blijven die praktijken bestaan.'

FOTO: PASCAL VIGNERON

Dirk Mortier

Fabeltje

Dat de aanwezigheid van veel anderstaligen het onderwijsniveau zou verlagen, vindt Mortier een fabeltje. 'Multicultureel onderwijs biedt juist heel wat voordelen. Werken in niveaugroepen is bij ons de regel. Het lesgeven wordt tot een minimum beperkt. In plaats daarvan leren de kinderen zelfstandig taken uit te voeren. Ook de Nederlandstalige leerlingen hebben baat bij het multiculturele karakter van de school. Op het einde van het zesde leerjaar spreken ze beter Frans dan hun leeftijdgenoten, sommigen spreken dan zelfs al een derde taal.' Voor de leerkrachten werkt het multicultureel project eveneens erg verruimend. 'Elk schooljaar is compleet anders', aldus Mortier, 'omdat er altijd nieuwe problemen opduiken die om nieuwe, creatieve oplossingen vragen. Het hoeft dus niet te verwonderen dat De Regenboog geen enkele uitgebluste leerkracht telt.'

RESTAURANT

FOTO'S: PASCAL VIGNERON

Canteclaer legt het accent op wijn

Het opzet is niet nieuw; de Franse drie-sterrenkok Senderens van het chique Lucas Carton bij de Madeleinekerk in Parijs zoekt ook gerechten bij de wijnen in plaats van wijnen bij de gerechten. In Parijs kijk je niet op van zo'n culinaire buitenissigheid, maar hoe zit dat in een klein provinciestadje als Asse? 'Het is nu ook weer niet zo dat wie geen wijn lust, hier niet welkom is of niet aangenaam kan eten', haast Rogiers zich te zeggen. Na er getafeld te hebben, kwamen we tot de slotsom dat de keuken van Canteclaer inderdaad een bezoek op zich verdient en minstens zo verleidelijk is als de kelder.

Reinaert-verhaal

Restaurant Canteclaer ligt op de auto-vrije markt van Asse, waar het ene café zich aan het andere rijt. Als u met de auto bent, parkeert u dus best op de grote open ruimte tussen de markt en het gemeenteplein. Als u de naam Canteclaer ziet, is het even zoeken naar het restaurant, want dat ligt helemaal achter het café aan het eind van een gangetje. Het zoeken loont trouwens de moeite, want Canteclaer blijkt een verrassend modern en comfortabel restaurant met een gezellige sfeer en een publiek van alle leeftijden. De zoldering is laag, hier en daar een oude balk, een toog en een schoolbord met suggesties aan een van de witte wanden. Naast de grote zaal met zo'n tien tafels, is er ook nog een zijzaaltje met een paar tafels.

De naam van het restaurant heeft te maken met de geschiedenis van de familie, vertelt Bart Rogiers. 'Ik ben

Bart Rogiers (43) van restaurant Canteclaer in Asse is zo begeistert door wijn dat hij zijn gerechten bij zijn wijnen aanpast in plaats van andersom. De harmonie tussen spijs en drank is zijn grootste bekommernis.

geboren in het café vooraan, dat Malpertuis heet naar de burcht van Reinaert de Vos. Mijn vader was biersteker en de ruimte hier was vroeger de bierstekerij. Omdat mijn vader ook bierafzetter was, richtte hij hier een kleine feestzaal in. Mijn moeder, die nogal poëtisch was aangelegd, gaf er de naam Canteclaer aan, naar de haan uit het Reinaert-verhaal. Vandaar dat onze menukaart is versierd met een logo waarop een vos en een haan staan.'

Budgetvriendelijk

Door zijn interesse voor wijn en zijn grote liefde voor Italië, raakte Bart Rogiers als 'consultant' betrokken bij de vinificatie op een wijngoed in Noord-Oost-Italië, in de streek van Friuli, tegen de Sloveense grens. Het domein produceert een frisse, licht zurige witte wijn, waarin de overheersende sauvignonndruif het gezelschap krijgt van een kleiner percentage chardonnay. Op de wijnkaart prijkt ook een rode Friuli van hetzelfde domein die is samengesteld uit een mengeling van de Italiaanse refoscodruij en de klassieke merlot. 'De harmonie tussen wijnen en gerech-

ten is belangrijk', onderstreept Rogiers, 'maar spijzen en drank mogen niet te duur worden, vooral omdat we hier op het platteland zijn en niet in een grote stad. We moeten oog hebben voor het budget van de mensen en het bedrag dat ze in een restaurant willen spenderen. De wijnen die hier geserveerd worden kosten daarom nooit meer dan tweemaal de inkoop-prijs die ik ervoor betaal.'

Per glas

Canteclaer bood tijdens ons bezoek een aantrekkelijk zomermenu met twee verfijnde voorgerechten, vervolgens duif als hoofdschotel en een met rood fruit gevulde meloen tot slot, alles natuurlijk vergezeld van de gevarieerde, door het huis gekozen wijnen. Zo'n menu kost 54,90 euro. Wie liever zelf zijn wijn kiest - tenslotte mag men hier een selecte wijnkaart verwachten - betaalt voor het menu alleen 39,95 euro. De meeste mensen blijken voor de eerste formule te kiezen, heeft Rogiers ervaren. 'De wijnen per glas verkopen we het meest', zegt hij. 'De wijnkaart willen de meeste mensen niet eens zien. Ze zeggen: 'geef maar wat u voorstelt'. In dit huis mag u er alvast het volste vertrouwen in hebben dat u in dat geval een goed glas krijgt geserveerd.

GVS

Wijnrestaurant Canteclaer, Markt 6a, 1730 Asse, tel. 02-452 41 40.
Gesloten op maandag en dinsdag.
Keuken open tot 23.00 uur.

Nadruk op wat kán, nooit op wat níet kan

Op reis gaan of een hobby beoefenen, voor de meeste onder ons is het vanzelfsprekend, maar voor mensen met een of andere beperking al vast niet. Stel je maar eens voor dat je in een rolstoel zit en je komt aan bij je prachtige vijfsterrenhotel dat alleen maar te bereiken is via een steile trap met twintig treden. Vzw 't Kruispunt in Sint-Kwintens-Lennik vlooit vooraf haarfijn uit welke vereniging of welke vakantiebestemming verenigbaar is met deze of gene handicap.

't Kruispunt is zes jaar geleden opgericht en wordt op dit ogenblik geleid door Silvia Janssens en Katleen Van Autgaerden. Beide dames hebben hun eigen gespecialiseerde domein; Silvia helpt met vrije tijd en Katleen beantwoordt vragen over reizen. 'Stel dat iemand met een lichte mentale handicap enorm graag voetbalt, maar niet weet waar hij daarvoor terecht kan, dan kan hij bij 't Kruispunt om raad vragen', legt Silvia uit. 'Wij zoeken een club in zijn buurt die open staat voor hem.' 't Kruispunt werkt het liefst 'inclusief', dat wil zeggen dat ze mensen met een beperking zoveel mogelijk wil laten deelnemen aan het gewone maatschappelijke leven. Dat blijkt af en toe een probleem te zijn, want vaak staan traditionele organisaties en clubs een beetje wantrouwig tegenover mensen met een beperking. 'Maar als ze over hun eerste aarzeling heen zijn, valt het meestal heel erg mee voor beide partijen', aldus Silvia. En als de samenwerking dan toch tegenvalt? 'Dan zoeken we verder tot we een club gevonden hebben waar onze cliënt zich wél thuis voelt', zegt ze beslist.

Reisvoorbereiding

Bij Katleen kunnen personen met een handicap terecht met al hun vragen over reizen, want ook daar duiken vaak problemen op. 'Daarom zijn we nu druk bezig met het aanleggen van een

databank op computer', vertelt ze. In die databank staat over alle landen en streken wel iets. Als een rolstoelgebruikster dolgraag eens naar Bodrum in Turkije gaat, zoekt Katleen voor haar uit hoe ze die reis het best kan aanpakken. 'Een vliegtuig nemen, bijvoorbeeld, is niet altijd even handig met een rolstoel', legt ze uit. 'Wij geven tips over wat ze vooraf allemaal in orde moet brengen om de reis

wingswerken heeft het centrum rekening gehouden met de toegankelijkheid voor rolstoelgebruikers. 'We hebben ook een netwerk van vrijwilligers die met onze cliënten mee kunnen gaan als ze de stap niet graag alleen zetten', zegt Silvia. Daardoor wordt het voor mensen met een beperking gemakkelijker om uit het isolement te geraken waar ze vaak ongewild in terechtkomen. Tot slot heeft 't Kruis-

Silvia Janssens en Katleen Van Autgaerden

probleemloos te laten verlopen.' Verder zal Katleen uitzoeken welk hotel vlot toegankelijk is met een rolstoel, maar ook op welk vervoer de cliënte in Bodrum zelf een beroep kan doen en welke attracties en bezienswaardigheden allemaal aangepast zijn aan rolstoelgebruikers.

Peter en meter

Om alles nog vlotter te laten verlopen, hebben 't Kruispunt en enkele andere organisaties de handen in elkaar geslagen. 'Als ik een vraag krijg over een streek waar ik echt nog geen info over heb, dan bel ik naar mijn collega's in Hasselt of Antwerpen', verduidelijkt Katleen. 't Kruispunt en het cultureel centrum De Plotter in Ternat hebben ook samen een project op poten gezet om personen met een beperking vaker naar het theater te krijgen. De Plotter is er in elk geval helemaal klaar voor, want tijdens de jongste verbou-

punt een project lopen met de studenten orthopedagogie van de Brusselse Irishogeschool die bereid zijn om als peter of meter te fungeren voor een persoon met een beperking. Die student gaat minstens een keer per maand met hem of haar uit. Sommigen gaan geregeld naar een fuif, gaan iets eten of drinken of pikken af en toe een filmpje mee. 'We spitsen ons altijd toe op iemands mogelijkheden en niet op zijn of haar beperkingen', besluit Katleen.

Ines Minten

Vzw 't Kruispunt, Kroonstraat 48,
1750 Sint-Kwintens-Lennik,
tel. 02-531 10 68

Met toeristische vragen kunt u terecht bij 'Infopunt Toegankelijk Reizen',
tel. 070-23 30 50, fax 070-23 30 51,
e-mail info@toegankelijkreizen.be

KLUDDE MEE ZIJN KEET

OT EEN
STUK IN
DE 20 STE
EEUW
MAAKTEN
MENSEN

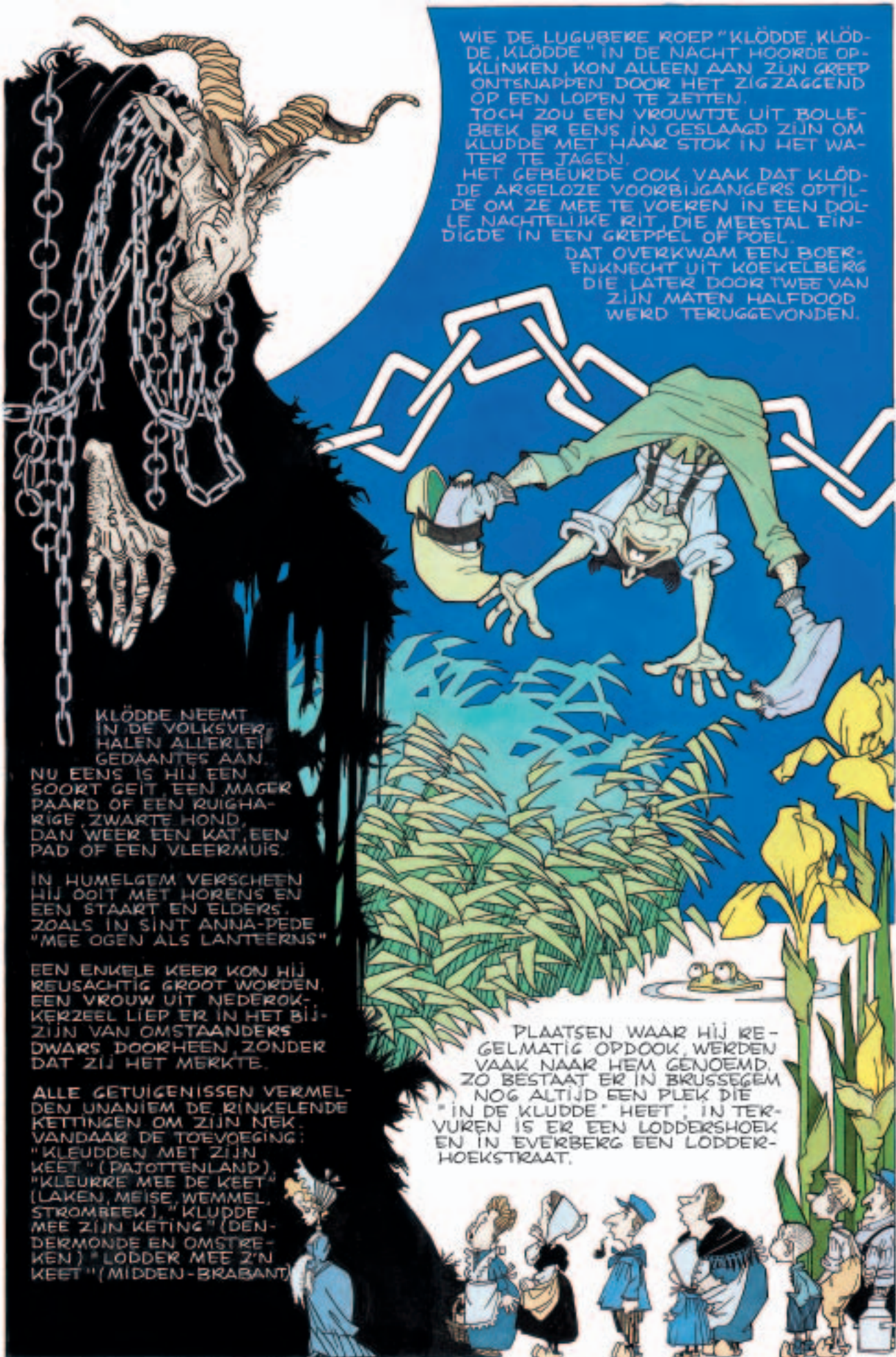
MELDING VAN KLUDDE
OF KLÖDDE, EEN PLAAG-
GEEST DIE 'S NACHTS
VOORAL ACTIEF WAS OP
HET PLATTELAND.
MENIG LATE WANDELAAR,
FLIRTEND PAARTJE OF
DRONKEMAN, KREEG TE
MAKEN MET KLÖDDE,
KLEDDE (ZUIDERKEMPEN),
KLEDDE (VLAANDEREN),
KLÖKKE (PATOTTENLAND)
OF LODDER (MIDDEN-
BRABANT.)

ONVERHOEDS SPRONG
KLUDDE UIT HET
STRUIGGEWAS OP DE
RUG OF SCHOUDERS
VAN NACHTELIJKE
VOORBIJGANGERS.

OP GEEN ENKE-
LE MANIER
WAREN DIE IN
STAAT DE BELA-
GER NOG VAN ZICH
AF TE SCHUDDEN.

PAS ALS ZIJ UITGEPUT
HUN WONING BEREIKTEN,
LIET KLÖDDE HEN LOS OM
LUID LACHEND IN HET
DUISTER TE VERDWIJNEN.
DOORGAANS JOEG KLÖDDE
ZIJN SLACHTOFFERS ALLEEN
DE DAVER OP HET LIJF
MAAR SOMS DEELDE HIJ
AAN VRIJERS RAKE KLAP-
PEN UIT, DAAROVER
DEDEN IN UKKEL EN
VORST VERHALEN
DE RONDE.

WIE DE LUGUBERE ROEP "KLÖDDE, KLÖDDE, KLÖDDE" IN DE NACHT HOORDE OPKLINKEN, KON ALLEEN AAN ZIJN GREEP ONTENNAPPEN DOOR HET ZIGZAGGEND OP EEN LOPEN TE ZETTEN. TOCH ZOU EEN VROUWJE UIT BOLLEBEK ER EENS IN GESLAAGD ZIJN OM KLÖDDE MET HAAR STOK IN HET WATER TE JAGEN. HET GEBEURDE OOK VAAK DAT KLÖDDE ARGELOZE VOORBIJGANGERS OPTILDE OM ZE MEE TE VOEREN IN EEN DOLLE NACHTELIJKE RIT, DIE MEESTAL EINDIGDE IN EEN GREPPEL OF POEL. DAT OVERKWAM EEN BOERENKNECHT UIT KOEKELBERG DIE LATER DOOR TWEE VAN ZIJN MATEN HALFDOOD WERD TERUGGEVONDEN.

KLÖDDE NEEMT IN DE VOLKSVERHALEN ALLERLEI GEDAANTES AAN. NU EENS IS HIJ EEN SOORT GEIT, EEN MAGER PAARD OF EEN RUIGHARIGE, ZWARTE HOND, DAN WEER EEN KAT, EEN PAD OF EEN VLEERMUIS.

IN HUMELGEM VERSCHEEN HIJ OOIET MET HORENS EN EEN STAART EN ELDERS, ZOALS IN SINT ANNA-PEDE "MEE OGEN ALS LANTERNEN"

EEN ENKELE KEER KON HIJ REUSACHTIG GROOT WORDEN, EEN VROUW UIT NEDEROKKERZEEL LIEP ER IN HET BIJZIJN VAN OMSTAANDERS DWARS DOORHEEN, ZONDER DAT ZIJ HET MERKTE.

ALLE GETUIGENISSEN VERMELDEN UNANIEM DE RINGELEND KETTINGEN OM ZIJN NEK. VANDAAR DE TOEVOEGING: "KLEUDDEN MET ZIJN KEET" (PATOTTENLAND), "KLEURRE MEE DE KEET" (LAKEN, MEISE, WEMMEL, STROMBEEK), "KLÖDDE MEE ZIJN KETING" (DEN DERMONDE EN OMSTREKEN) "LODDER MEE Z'N KEET" (MIDDEN-BRABANT)

PLAATSEN WAAR HIJ REGELMATIG OPDOOK, WERDEN VAAK NAAR HEM GENOEMD. ZO BESTAAT ER IN BRUSSEGEM NOG ALTIJD EEN PLEK DIE "IN DE KLÖDDE" HEET; IN TERVUREN IS ER EEN LODDERSHOEK EN IN EVERBERG EEN LODDERHOEKSTRAAT.

‘Vlamingen durven niet goed te zeggen waar het op staat’

Zet een degelijke camping neer in de rand en de toeristen zullen wel vanzelf komen. Dat zegt Aris Ham (53) uit Dilbeek. De Nederlander nestelde er zich ruim 22 jaar geleden en is actief in tal van lokale verenigingen en adviesraden.

‘Kennissen adviseerden ons bij onze zoektocht naar een woonplaats in België de omgeving van Terhulpen en Overijse, omdat daar veel Nederlanders wonen. Maar wij houden niet zo van gettovorming. Dilbeek is ook Vlaams en er wonen niet té veel Nederlanders. Ten behoeve van een optimale integratie, sloten we ons aan bij de lokale tennisclub en werden er dadelijk actief in het bestuur. Dat maakt het veel makkelijker om toenadering te zoeken; de mensen zien dat ze wat aan je hebben. Ik heb geen seconde de indruk gehad dat mensen ons niet aanvaardden. Integendeel, vaak ervaar je extra waardering omdat je je als buitenlander vrijwillig inzet. Dat merkte ik ook toen ik lid werd van de milieuraad, de culturele raad, de vzw Dilbeeks Erfgoed en de commissie voor ruimtelijke ordening.’

Het warme water uitvinden
‘Op de vele vergaderingen die ik bijwoon, constateer ik af en toe een groot verschil in mentaliteit met de Nederlanders. Vlamingen durven niet stout zijn; ze durven niet goed te zeggen waar het op staat. Vaak hoor je hun echte mening pas na de vergadering. Ik ga bijzonder graag naar de verga-

deringen van de cultuurraad. Toch kan ik mij niet van de indruk ontdoen dat alles er al is besproken. Er heerst hier zo’n cultuurbewustzijn dat veel al is gerealiseerd. Er kan uiteraard altijd nog wat veranderen; een sterkere toeristische uitstraling bijvoorbeeld en dat niet alleen voor

‘Onze kinderen spreken even gemakkelijk algemeen beschaafd Nederlands als hoog-Lombeeks’

Dilbeek, maar voor de hele regio. Maar wat moeten toeristen hier zoeken zolang er geen deftige camping in de buurt is?’

Niet meer weg willen

‘We verhuisden destijds naar België omdat ik hier als technisch ingenieur voor mijn bedrijf moest komen werken. We woonden toen al vrij zuidelijk, in Eindhoven, en mijn baas vond daarom dat ik het beste met de zuiderse mentaliteit overweg zou kunnen. Na zowat tien jaar wilde mijn werkgever mij terugroepen, en toen zijn we ons beginnen

Aris Ham

FOTO: PASCAL VIGNERON

realiseren wat we zouden moeten achterlaten. De kinderen liepen hier school - het onderwijs in België vinden we beslist beter -, wij hadden onze sociale contacten bij de tennisclub... Kortom, we voelden ons hier zo goed dat we wilden blijven, tot grote verbazing van mijn baas natuurlijk. Ik vond ander werk als kwaliteitsbeheerder in de groenten- en fruitsector.’

Flauwe grapjes

‘Wij zijn hier perfect geïntegreerd. Alleen mijn echtgenote Mieke heeft het in het begin wat moeilijk gehad, maar dat heeft niet lang geduurd. Ik had het makkelijker omdat ik uit werken ga. Het was voor haar wennen omdat iedereen zijn eigen weg gaat. Soms zie je je burens twee weken lang niet, maar dat bleek bij nader inzien de normale gang van zaken. Ook onze kinderen hadden het aanvankelijk niet gemakkelijk met de flauwe grapjes over Nederlanders. Nu herken je als het ware hun herkomst niet meer; ze spreken even gemakkelijk algemeen beschaafd Nederlands als hoog-Lombeeks. Mijns inziens moet de integratie vanuit een andere moedertaal dan het Nederlands pas echt moeilijk verlopen. Toch kan ik er niet bij dat iemand hier jaren kan wonen zonder de lokale taal te spreken. In Nederland is zoiets ondenkbaar.’

Aris Ham

‘Les Flamands n’osent pas appeler un chat un chat’

Le Néerlandais Aris Ham (53) s’est établi il y a plus de 22 ans à Dilbeek et il joue un rôle actif dans un grand nombre d’associations et de conseils locaux. ‘Cela facilite grandement l’approche; les gens voient que vous pouvez leur apporter quelque chose. Je n’ai pas eu une seconde l’impression de ne pas être accepté. Au contraire, vous jouissez souvent d’une attention particulière lorsque vous vous impliquez bénévolement en tant qu’étranger.’

Durant les nombreuses réunions auxquelles il assiste, il constate de temps à autre une grande différence de mentalité avec les Néerlandais. ‘Les Flamands n’osent pas se montrer méchants; ils n’osent pas appeler un chat un chat.’